

Försvarsmaktens
ÅRSREDOVISNING
2009

Bilaga 4

Särskilda redovisningar

Innehållsförteckning

NR 1 OPERATIV FÖRMÅGA	3
NR 2 INSATSORGANISATIONENS UTFORMNING OCH BEREDSKAP	3
NR 3 INSATSORGANISATIONENS UTVECKLING	3
NR 4 INSATSER INTERNATIONELLT	9
NR 5 FREDS-, SÄKERHETSFRÄMJANDE OCH KONFLIKTFÖREBYGGANDE VERKSAMHET	9
NR 6 INSATSER NATIONELLT	9
NR 7 FORSKNING OCH UTVECKLING	10
NR 8 PARTNERSKAP FÖR FRED (PPF)	14
NR 9 INTERNATIONELL UTBILDNING VID SWEDINT/PPF TRAINING CENTRE	16
NR 10 NORDISKT SAMARBETE	17
NR 11 EFFEKTIVITET OCH GOD HUSHÅLLNING	19
NR 12 ÅTERRAPPORTERING PER ORGANISATIONSTYP	19
NR 13 EKONOMISK STYRNING	19
NR 16 REDOVISNING AV KOSTNADER OCH UTGIFTER	21
NR 19 GRUNDORGANISATIONEN, HRC UTVECKLING	22
NR 20 MILJÖFRÅGOR	24
NR 21 MATERIALFÖRSÖRJNING	29
NR 22 PERSONALFÖRSÖRJNING	40
NR 23 FRÄMJANDE AV JÄMLIKHET, JÄMSTÄLLDHET OCH MOTVERKANDE AV DISKRIMINERING	40
NR 25 VÄRNPLIKTSUTBILDNING	40
NR 27 FORSKNING OM CBRN	41
NR 29 HANDLINGSPLAN JAS 39 GRIPEN	42
NR 31 INTERNATIONELL UTBILDNINGS- OCH ÖVNINGSVERKSAMHET	43
NR 35 FÖRSVARSMAKTENS LOKALBESTÅND	43

NR 39 BEREDSKAPSHÖJNING FÖR VISSA FÖRBAND	44
SÄRSKILD ÅTERRAPPORTERING AVSEENDE OEXPLODERAD AMMUNITION (OXA)	45
SÄRSKILDA REGERINGSBESLUT – SSR VERKSAMHET	46

Nedan återrapportering följer numrering i regleringsbrev 2009, förutom de två sista avsnitten som avser särskilda återrapporteringspunkter.

Nr 1 Operativ förmåga

Återrapporteringen avseende punkt nr 1 Operativ förmåga i regleringsbrevet för 2009 återfinns i huvuddokument och kvalificerat hemlig bilaga.

Nr 2 Insatsorganisationens utformning och beredskap

Återrapporteringen avseende punkt nr 2 Insatsorganisationens utformning och beredskap i regleringsbrevet för 2009 återfinns i huvuddokument och kvalificerat hemlig bilaga.

Nr 3 Insatsorganisationens utveckling

Armé

Mål

Försvarsmakten ska utveckla markstridskrafterna så att de kan verka internationellt såväl som nationellt. I syfte att fortsätta rationalisera och göra verksamheten mer resurseffektiv ska typförbanden utvecklas mot att olika förbandskomponenter, där så är möjligt, likriktas avseende materiel och utbildning.

Återrapportering

Försvarsmakten ska redovisa vilka åtgärder som har vidtagits för att likrikta materiel och utbildning samt vilka resultat som uppnåtts. Särskilt ska utvecklingen avseende de lätta förbanden redovisas.

Svar

Försvarsmakten har under 2009 fortsatt arbetet med insatsorganisation 2014 (IO 14). Detta arbete har inbegripet underlagsframtagande i form av personal och materielramsberäkningar samt utformning av spelkort för typförband. Arbetet har resulterat i att manöverbataljonernas organisationsstruktur likriktas. Likaså har lätta förband inom ramen för två lätta manöverbataljoner (AVW) samt en lätt manöverbataljon (Ptgb 6) inordnats i IO 14.

Resultat under 2009 är uppsättandet, rekryteringen, utbildningen samt insättandet av Strategisk reserv I och II vilka båda utgjort lätta kompanier. Under hösten 2009 har utbildningen vid förband påbörjats avseende delar som kommer att utgöra grunden i BG 11 vilken är av lätt karaktär avseende organisations- och materieluppbyggnad.

Under 2009 har ett antal reglementen och studier påbörjats samt några fastställts för att bl.a. ge en likartad utbildning inom Försvarmakten. Inom reglementsområdet har *Utbildningsansynning strid från lätta fordon* färdigställts. Soldatreglemente avseende automatkarbin 5 (*SoldRMtrl Ak5C/D*) har fastställts. Arbete med nytt markstridsreglemente, skjutreglementen (SkjutR) och andra soldatreglementen pågår. Remiss avseende ny säkerhetsinstruktion (SÄKI) är under utarbetande och arbete med att ta fram utbildningsunderlag pågår. Likaså har fortsatt arbetet med systemutvecklingsplaner inom bland annat områdena Soldat och close air support (CAS) genomförts.

Arenastudie Markstrid och studieförsök *Graderad verkan* är under förberedelser inför införande 2010.

Den nyanskaffning, modifiering och renovering som genomförts och planeras att genomföras för materielsystem inom markarenan har riktats mot att bli interoperabla mot andra nationer och lika nationellt. Grunden i detta arbete baseras på att NATO standard (STANAG) är en dimensionerande faktor inom materielområdet.

Funktionsstöd materiel

Markstridsskolan har utövat systemföreträderskap inom Försvarmakten avseende överlagrade vapenstationer (ROWS). Under hösten har försöksverksamhet genomförts med det norska systemet PROTECTOR.

Granatkastarsystem

Granatkastarsystemet och eldledningssystemet genomgår renovering för att likriktats och anpassas till NATO krav.

Pansarvärnssystem

Inom pansarvärnsområdet sker för närvarande kraftsamling till införande av robot 57 vilken blir gemensam för Försvarmakten.

Generell utbildningsmateriel

Inom området är huvudfokus på att lämna stöd till uppbyggnad av Strid i bebyggelseanläggning på Kvarn och att ta fram underlag/krav på det teknisktöd som ska utvecklas för anläggningen.

AVW

Kraftsamling inför upphandling av AVW har skett till att förbereda och genomföra en försöksperiod med efterföljande utvärdering och rapportering.

Markstridssensorer

Inom området Markstridssensorer har kraftsamling skett för att åstadkomma helhetslösningar vad avser mörkerförmåga för de insatta förbanden och IO 14. Arbetet har resulterat i en långsiktig plan över hur leverans av materiel ska ske.

Mörkermateriel anpassas successivt mot internationell standard.

Stridsledning bataljon (SLB)

Under 2009 har fokus legat på att införa SLB som ett gemensamt fordonsuppföljningssystem i NBG11. Detta har bl.a. resulterat i stöd vid träning i ledningsträningsanläggning (LTA), utbildning av instruktörer och administratörer samt överlämning av ett flertal utbildnings- och träningsstationer (UTS) vid förband.

Personlig utrustning

Soldatmodifieringsprogrammet inkl Intern Grupp Radio har fortsatt och prioritet har varit att arbeta med övergripande målsättning soldat. Denna målsättning ska sedan ingå i HKV SUP Soldat och i FMV systemplan soldat fr.o.m. 2010.

Övrigt

Under slutet av verksamhetsåret 2009 har ett arbete påbörjats i syfte att åstadkomma förbättringar inom CAS funktionen vid pågående insats i ISAF och att överse hur dessa erfarenheter bör återspeglas i utformningen av funktionen i 2014 IO 14. Artillerilokaliseringsradar genomgår renovering som innebär att alla system likariktas och uppfyller NATO krav. Ak 5 C/D har anskaffats och tagits i bruk vid markförbanden. Vapnet har vapenskena som är fullt interoperabel mot alla tillbehör exempelvis laserpekare, handtag och sikten m.m. All ammunition som anskaffas uppfyller NATO-krav och produceras i anläggningar som har NATO-certifierats. Inom logistikområdet kommer lastbärare att bygga på NATO standard.

Marin

Mål

Försvarsmakten ska fortsätta utveckla de marina stridskrafternas möjligheter att verka i en internationell miljö tillsammans med andra stridskrafter. De ska vidmakthålla kapacitet att genomföra ytstrid, ubåtsjakt, minröjning, luftförsvar och underrättelseinhämtning. Förbanden ska fortsatt anpassas mot att även kunna understödja markoperationer.

Återrapportering

Försvarsmakten ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits under året i syfte att öka möjligheten att verka i en internationell miljö tillsammans med andra stridskrafter.

Svar:

1.ubflj har genom HMS Belos deltagande i den multinationella övningen Northern Sun samt den med Polen bilaterala övningen Crown Eagle ökat ubåtsräddningssystemets interoperabilitet. Sjöförbanden har genom deltagande i de internationella övningarna Baltops, Northern Coasts och FOST erhållit erfarenheter och kunskaper som ökat möjligheterna att verka i internationell miljö.

Delar av 3.sjöstriflj har under Baltops genomfört skarp sjöminröjning. Likaså har delar av 4.sjöstriflj genomfört skarp sjöminröjning genom operationen Open Spirit. Dessa skarpa verksamheter har gett ökade möjligheter till deltagande i en internationell miljö.

3.sjöstriflj genomförande av insatsen ATALANTA (ME 01) med HMS Trossö och två korvetter i Adenviken samt förberedelserna för en fortsättning (ME 02) med HMS Carlskrona har också gett mycket värdefulla erfarenheter för att kunna verka i internationell miljö.

2.amfbat har genomfört internationell stridsbåtskurs (ICC) med elever från Finland, Holland, Storbritannien samt USA. Under operationen ME 01 har 17.bevbkomp deltagit med ett VPD (Vessel Protection Detachment) samt sätter upp EMF (Embarked Military Force) till ME02.

Flyg

Mål

Försvarmakten ska fortsätta att utveckla flygstridskrafternas möjligheter att verka i en internationell miljö tillsammans med andra stridskrafter. Förmågan att med flyg genomföra transporter till och från samt inom ett operationsområde bör vidmakthållas och utvecklas.

Helikopter 10 ska vidmakthållas och utvecklas för förmågan att evakuera skadad personal (MEDEVAC). Vidare har regeringen den 18 december 2008 beslutat om förlängd utredningstid för utredningen om Försvarmaktens helikopterresurser (Fö 2008:07). Med anledning av detta ska Försvarmakten anstå med samtliga åtgärder gällande avvecklingen av helikopter 4 till dess att regeringen tagit ställning till utredningens delbetänkande som ska avlämnas den 30 juni 2009.

Åtterrapporing

Försvarmakten ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits under året i syfte att öka möjligheten att verka i en internationell miljö tillsammans med andra stridskrafter.

Svar

Flygförbanden har genom deltagande i de internationella övningarna Loyal Arrow, Night Hawk, Cold Response, Lion Effort, Arctic Fighter Meet, Toxic Trip, Northern Coast, Palnatoke, TTP JAS 39 samt regelbunden verksamhet inom Cross Border Training, erhållit erfarenheter och kunskaper som ökat möjligheterna att verka i internationell miljö.

F7 genomförande av insatsen SAE C-130 ISAF i Afghanistan samt förberedelserna för en fortsättning under 2010 har också gett mycket värdefulla erfarenheter för att fortsatt kunna verka i internationell miljö.

Sveriges medverkan i SAC HAW med C-17, som blev operationell under 2009, förstärker Sveriges förmåga till strategisk transport.

Införande av ASC-890 kommer att öka interoperabiliteten inom ledningsförmåga med Länk 16.

Utbildning och införande av lufttankning för JAS39 C/D divisioner innebär en kraftigt ökad förmåga att verka i internationella insatser.

Införande av NVG (Night Vision Goggles) innebär en kraftigt ökad mörkerförmåga för JAS39 C/D inom internationella insatser.

Logistik

Mål

Försvarsmakten skall fortsätta utvecklingen av logistikfunktionen med målet att åstadkomma en försvarsmaktgemensam funktion med modulära förband, som levererar flexibla och rörliga logistikenheter som kan stödja insatser av skilda typer på olika geografiska platser och av olika konfliktnivåer. Förmågan att tillhandahålla avancerad sjukvård till egna insatta förband är ett prioriterat område.

Åtterrapporering

Försvarsmakten ska redovisa de åtgärder som vidtagits och resultat av dessa för att åstadkomma en försvarsmaktgemensam logistikfunktion enligt ovan. Särskilt ska förmåga att tillhandahålla avancerad sjukvård till egna insatta förband redovisas. Förutom de krav på återrapportering av det faktiska tillståndet i samtliga förband enligt punkt 2 i regleringsbrevet ska Försvarsmakten ange när i tiden respektive förband är operativt – till vilken del och i helhet.

Svar

Arbetet med en försvarsmaktgemensam logistikfunktion har fortsatt under 2009 med verifiering och bekräftande av struktur, metoder och materielsystem baserat på utvecklingen och erfarenheterna från NBG 08. Under 2009 har det mesta genomförts i förberedelser inför utbildningen och uppsättandet av NBG 11. Övningsverksamhet och samövning i kompani och bataljons ram påbörjas i och med övningsserien 2010 och i NBG 11 övningsserie.¹ Efter NBG 11 fortsätter arbetet mot en målbild i IO 2014.

Materielanskaffningen av sjukvårdsmateriel till insatsorganisationen håller tidplan. Vad gäller förmågan att tillhandahålla avancerad sjukvård till egna insatta förband redovisas följande:

¹ HKV INS J4

- 2 kirurgitroppar levererades till Försvarsmakten i december 2009.
- Materiel för 1 st Sjukhuskompani, 1 st Sjukvårdsförstärkningskompani och 6 st ROLE 1 enheter är under leverans.
- Rekrytering av legitimerad personal är gränssättande, främst läkare.²

De modulära logistikförbanden kommer delvis att vara operativa när NBG 11 påbörjar sin beredskapsperiod och helt operativa när insatsorganisation 2014 intas. De avancerade sjukvårdsförbanden blir klara efterhand och till sin helhet när insatsorganisation 2014 intas.

Led

Frågan omformulerad efter kontakt mellan Försvarsmakten (PROD LED) och Försvarsdepartementet enligt nedan.

Åtterrapporering

Försvarsmakten ska redovisa den operativa ledningens uppbyggnad och kapacitet. Förutom de krav på åtterrapporering av det faktiska tillståndet i samtliga förband enligt punkt 2 i regleringsbrevet ska Försvarsmakten ange om något förband ej varit operativt under året och till vilken del.

Svar

Den operativa ledningen utövas av Insatsledningen i Högkvarteret som på operativ nivå består av en insatsstab och av taktiska staber för mark-, sjö- och luftarenorna. Försvarsmaktens operativa ledningsförmåga avseende territoriell integritet och de internationella insatser som genomförs, fungerar väl och utövas dagligen från Högkvarteret.

Förmågan till operativ och taktisk ledning under höjd beredskap och kris har under året övats vid särskilda beredskaps- och stabsövningar. Dessa har gett värdefulla erfarenheter för den fortsatta utvecklingen. Övningar har visat att det finns ett fortsatt behov att utveckla och öva stabernas arbetsmetoder och samfunktion. Vidare behöver förmågan till skyddad kommunikation förbättras. Metodutveckling har skett inom ramen för konceptutveckling vid FMKE.

I nuläget finns funktioner inom Försvarsmakten för att producera sjö- och luftläge men ingen funktion som producerar gemensam lägesinformation och funktionerna för mark-, logistik- och civilläge är bristfälliga. Därför infördes vid årsskiftet 2009/2010 ett gemensamt grundläggande informationssystem (SWECCIS).

En grund för operativ ledning är även den tekniska infrastrukturen där främst Försvarsmaktens telenät- och markeleförband (FMTM) som ansvarar för Försvarsmaktens fasta teletekniska infrastruktur, med stöd av delar av Försvarsmaktens logistik (FMLOG), har en viktig

² HKV PROD LOG Försvarsmedicin

roll. Försvarsmaktens befintliga ledningsstödsystem på operativ nivå är inte interoperabla. Förslag till hur ledningssystemområdet ska materielsättas för att uppnå interoperabilitet redovisas i BU 11.

Ytterligare redovisning av den operativa ledningens kapacitet, det faktiska tillståndet i förband samt upprätthållen beredskap framgår av kvalificerat hemlig bilaga 1 med underbilagor till Försvarsmaktens årsredovisning.

Ledningsförbanden har upprätthållit beredskap enligt FMUP, FM BerO och styrkeregister.

Nr 4 Insatser internationellt

Åtterrapporeringen avseende punkt nr 4 Insatser internationellt i regleringsbrevet för 2009 återfinns i huvuddokument och bilaga 3.

Nr 5 Freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet

Åtterrapporeringen avseende punkt nr 5 Freds-, säkerhetsfrämjande och konfliktförebyggande verksamhet i regleringsbrevet för 2009 återfinns i bilaga 3.

Nr 6 Insatser nationellt

Försvarsmakten ska kontinuerligt ha beredskap för att lösa övervakningsuppgifter samt ingripa mot kränkningar. Försvarsmakten ska vidare ha beredskap att stödja andra myndigheter.

Åtterrapporering

Försvarsmakten ska redovisa vilka insatser som har genomförts samt resultatet av dessa. Vidare ska Försvarsmakten redovisa vilken samverkan med andra myndigheter och organisationer som har genomförts.

Svar

Åtterrapporeringen omfattar såväl nationella insatser för hävdande av den nationella integriteten (VG 1) som insatser för stöd till samhället (VG 6).

Beslutad beredskap har upprätthållits med grundorganisationens resurser i enlighet med författningar och regeringens särskilda beslut för hävdande av den territoriella integriteten. På land har beredskapsstyrkor ständigt funnits avdelade. Sjöterritoriet har övervakats och sjöbevakningsfartyg har funnits tillgängliga för identifiering och ingripande mot överträdelser av tillträdesbestämmelserna. Frivilliga flygkåren (FFK) har även utnyttjats som stöd för identifiering.

Luftrummet har övervakats med fasta sensorer kompletterade med flygburen radarspaning. Flygplan (rote) med varierande incidentuppgifter har funnits tillgängliga med hög startberedskap, valda tider under årets alla dagar. Antalet flygföretag inom ramen för incidentinsats och spaning har ökat jämfört med föregående år. Detta beroende på ökad övningsaktivitet i vårt närområde. Även transportflyg har funnits tillgängligt med hög startberedskap. På land och till sjöss har enheter m.m. för förstärkning av beredskapen funnits avdelade med 24 timmars materielberedskap. Vidare har helikopterberedskap för räddningstjänst upprätthållits inom ramen för egen militär flygräddning och enligt avtal med Sjöfartsverket.

Ledningsberedskap för tidig insats med grundorganisationens resurser har kontinuerligt upprätthållits. Samverkan med polisen och andra myndigheter samt intern utbildning av viss personal har genomförts med anledning av lagen (2006:343) om stöd vid terrorismbekämpning.

Antalet kränkningar av svenskt territorialvatten och luftterritorium har varit på samma nivå som under föregående år. Detaljerad redovisning framgår av hemlig bilaga till ÅR.

Sammanfattningsvis har 87 insatser gjorts i enlighet med lagen (2003:778) om Skydd mot olyckor och Förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor och 248 insatser har gjorts i enlighet med Förordningen (2002:375) om Försvarmaktens stöd till civil verksamhet. Försvarmaktens resurser till sjöss har vid två tillfällen lämnat stöd avseende röjning av gamla minor och andra vapeneffekter till sjöss. Marinen har deltagit i 31 sjöräddningsuppdrag. Under året har en flygning genomförts för stöd till Karolinska sjukhuset.

Generellt har nationella insatser för stöd till samhället minskat något gentemot föregående år, detta beror i huvudsak på färre genomförda brandbekämpningsinsatser.

Nr 7 Forskning och utveckling

Försvarmaktens forskning och utveckling (FoU) ska stödja utvecklingen av ett flexibelt och användbart insatsförsvaret. Verksamheten ska vidare, i materieförsörjningsprocessens samtliga skeden skapa förutsättningar för en kostnadseffektiv materieförsörjning. Utgångspunkten för verksamheten ska vara att andelen utveckling i förhållande till direktanskaffning ska minska.

För att uppnå önskad verkningsgrad av satsade medel ska Försvarmaktens förmåga att, i samverkan med Försvarets materielverk, Totalförsvarets forskningsinstitut och Försvarets högskolan, värdera civil forskning och utveckling samt att samverka med civila aktörer, som industri, universitet och högskolor öka.

Försvarmakten ska även främja att kvinnor och män ska ges samma förutsättningar att använda resultaten av forskning och utveckling, inklusive teknikutveckling.

Återrapportering

Försvarsmakten ska redovisa resultatet av värderingen av civil FoU samt av genomförd samverkan med civila aktörer. Vidare ska Försvarsmakten redovisa hur avtappningen av resultatet från forsknings- och teknikutvecklingsinsatser har utvecklats. Dessutom ska Försvarsmakten redovisa hur kvinnor och mäns förutsättningar att använda forskningsresultat m.m. har främjats. Avslutningsvis ska Försvarsmakten rapportera hur andelen internationellt samarbete inom FoU-området har utvecklats.

Svar

Civil FoU är av intresse för Försvarsmakten när kostnadseffektivitet kan påvisas. Under år 2008 genomfördes en utflyttning av forskning inom försvarsrelaterad medicin, till Karolinska institutet, KI. Erfarenheterna har varit positiva genom att den tidigare kompetensen har kunnat bibehållas och samtidigt har området attraherat andra forskargrupper som förstärkt den samlade effekten av uppdraget och givit Försvarsmakten ökat värde för satsade medel.

Även annan värdering visar att inom vissa områden är civil FoU fördelaktigt för Försvarsmakten. Viktiga förutsättningar för detta är att den civila forskningsleverantören parallellt med sina leveranser bygger upp och vidmakthåller en kunskapsbank som Försvarsmakten kan avtappa när behov uppstår i insatsorganisationen. Det är också centralt att en långvarig relation skapas, så att en god kunskap om Försvarsmaktens verksamhet och behov byggs upp. Detta är avgörande för att resultatet skall bli försvarsspecifikt relevant och inte bara generiskt, som utgör en slutsats i den externa utvärdering som Försvarsmakten har beställt rörande det första temaområdet inom forskning och teknikutveckling (FoT), *Människan i NBF*. Vidare så kan även korta uppdrag vara av intresse inom områden där civil forskning är framstående, varvid kostnadseffektivitet erhålls genom att kapitalisera på den kunskap som byggs upp genom tidigare forskning för andra uppdragsgivare. Ett exempel på ett sådant område där universitet och högskolor (UoH) är en lämplig leverantör är personalförsörjning. En svaghet med korta uppdrag är dock att ingen försvarsspecifik kunskapsbank byggs upp hos leverantören.

Samverkansavtalet med KI har fallit väl ut, inte bara ur ett rent forskningsperspektiv utan det har också gett tillgång till ett brett internationellt nätverk samt viss kostnadsdelning med annan forskning som inte är kopplat till Försvarsmakten. Dialog och samverkan har därför genomförts med UoH i avsikt att finna ytterligare områden för samverkan. Under 2009 upprättades ett avtal med Kungl. Tekniska Högskolan (KTH) avseende fysiologiforskning, inom vilket även Gymnastik- och Idrottshögskolan (GIH) planeras att vara med som samarbetspartner. Avtalet bygger mycket på erfarenheterna som dragits från samarbetet med KI. Goda erfarenheter har också dragits från den långvariga samverkan med UoH och industrin inom det *Nationella Flygtekniska Forskningsprogrammet (NFFP)*. Vidare så har ett nytt samverkansprogram inom forskning och teknikutveckling, FoT, skapats för att särskilt fokusera på forskning i samverkan med flera andra civila aktörer eller med uppdrag till enskilda civila aktörer. Erfarenheterna från denna verksamhet får visa om detta bedöms vara ett effektivt verktyg för

att kunskapsförsörja Försvarmakten. Dialog har under året även förts med bl.a. Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap, Vinnova, Folke Bernadotteakademien samt Utrikespolitiska Institutet för att finna verksamhet där gemensamma intressen föreligger.

Försvarmakten har i och med införandet av det så kallade *Transferprogrammet* höjt ambitionen med att tydliggöra och synliggöra de positiva effekterna av den forskning och teknikutveckling som beställs inom ramen för anslaget 1:5, för att svara mot regeringens krav på resultatavtappning. Programmets huvudsyfte är att snabbt kunna bereda och möta uppkomna förmågebehov i insatsorganisationen, genom att nyttiggöra de mest lovande forsknings- eller teknologiutvecklingsresultaten och att lyfta (transferera) dessa mot användning inom t.ex. Försvarmaktens operativa verksamhet. Försvarmaktens program för forsknings- och tekniktransfer ska även förstärka och förtydliga bryggan mellan Försvarmaktens FoT-satsningar och insatsorganisationen inklusive materielförsörjningen. För att säkerställa att resultaten på ett ändamålsenligt sätt implementeras i insatsorganisationen skall ett förslag till plan för införande samt en utpekad mottagare återfinnas inom Högkvarterets organisation, för varje projekt inom programmet. Denna mottagare har ansvar att säkra införandet av resultatet i insatsorganisationen.

Under år 2009 har arbetet fortsatt med att generellt förbättra men också accelerera resultatöverföringen. Sammanlagt har sju projekt startats upp under året för att lösa prioriterade förmågebehov. Några projekt som påbörjats under 2009 har redan hunnit demonstreras och överlämnas till insatsorganisationen, som t.ex. *C-IED utbildning och träning*.

Parallellt med detta har det genomförts en urvalsprocess tillsammans med Insatsstaben i Högkvarteret, där ytterligare sex projekt inom prioriterade områden valts ut av ca 40 föreslagna, för att genomföras med start år 2010. Till detta slutredovisas flera projekt under våren år 2010, vilka genomförts i huvudsak under år 2009. Exempel på detta är obemannade farkoster, utflyttbara sikten, graderad verkan samt C-IED fältdemonstrator. Andra projekt fortsätter under åren 2010 och 2011 men levererar stöd eller avtappas under projektens gång som t.ex. ett projekt för stöd för rekrytering av personal, MATCH IT, till NBG 11.

Förutsättningar att använda forskningsresultat för kvinnor och män är bl.a. kopplat till tillgängligheten av informationen, d.v.s. forskningsrapporter, memon, m.m. För att främja spridningen och tillgängligheten har Försvarmakten utvecklat och driftsatt en sökbar databas med forskningsrapporter, kunskapsportalen (KUPAL) som ska utvärderas. Genom att göra sökmotorn flexibel kan sökning av information i databasen genomföras utifrån de kunskaper, egenskaper och behov individen har i stället för att personen ifråga behöver kunskap om den militära strukturen för att finna informationen. KUPAL avses bli tillgänglig för personal inom Försvarmakten, Totalförsvarets forskningsinstitut (FOI), Försvarets materielverk (FMV) och Försvvarshögskolan (FHS).

Inom ramen för FoT-området Ledarskap finns också ett särskilt delområde *Genusforskning*. Detta har inget särskilt uppdrag att belysa användandet av forskningsresultat, men forskningens bidrar till Försvarmaktens övergripande kunskap inom sakområdet.

Bedömning av hur stor del av FoU-verksamheten som inför 2009 avsågs bedrivas i internationell samverkan avsåg de delar av verksamheten som finansieras via anslaget 1:5 Forskning och teknikutveckling (FoT). Bedömningen innefattade vidare enbart de satsningar som görs med statliga medel. Således ingår inte de egensatsningar som i vissa fall görs av industriföretag som deltar i projekt. Inte heller avtalsslutande utländsk partners satsningar räknades in.

Beräkningen av andelen internationellt samarbete inom FoU-området har skett genom inhämtande av preliminära underlag från de genomförande myndigheterna FMV och FOI. Eftersom berörda planerings- och redovisningssystem inte med automatik kan ge statistiskt underlag i denna frågeställning har beräkningarna naturligen vissa osäkerheter.

Forskning

En stor del av det internationella forskningsutbytet utgörs av informationsutbyte av akademisk forskningskaraktär. Forskning som utförs uppdrag av Försvarmakten genom FOI och FHS utgör 80 % av forskningsprojekt som har inslag av kontrakterad eller överenskommen internationell samverkan eller informationsutbyte under år 2009, vilket överensstämmer med tidigare lämnad bedömning.

Den ekonomiska andel som överenskommit eller kontrakterats för internationell samverkan inom forskningen uppgick till cirka 80 Mkr under år 2009. Trots fortsatta ekonomiska reduktioner av FoT har omfattningen av det internationella samarbetet varit i stort konstant. Detta utgör en ansats även för år 2010.

Teknikutveckling

Avseende teknikutvecklingen som utförs på Försvarmaktens uppdrag genom FMV görs den övergripande bedömningen att andelen projekt som har inslag av kontrakterad eller överenskommen internationell samverkan år 2009 var cirka 30 %, vilket är något lägre än tidigare beräknat.

Medverkan i EDA gemensamfinansierade projekt.

Svensk medverkan i EDA program *Force Protection* har genomförts med avtalad svensk delfinansiering ur anslaget 1:5 under åren 2007-2009, med en årlig finansiering om knappt 5 Mkr/år. Programmet fullföljs under de närmaste åren.

Nr 8 Partnerskap för fred (PFF)

Försvarmakten ska stödja utländskt deltagande vid PFF-aktiviteter samt aktiviteter i andan av PFF och motsvarande i Sverige och utlandet. Stödet ska i första hand riktas mot Ukraina, länderna på Västra Balkan, Kaukasus och Centralasien. Försvarmakten ska härvid genomföra kursverksamhet vid Peace Keeping Operations Centre i Belgrad. Försvarmakten ska delta i samarbetet inom ramen för Nato/PFF Planning and Review Process (PARP).

Åtterrapporering

Försvarmakten ska redovisa vilket stöd som genomförts och utgifterna för detta.

Svar

FM/LG/Swedint har under året gett stöd till utländskt deltagande vid PFF aktiviteter vid Swe-dint.

Deltagande från följande länder (fördelat på kursverksamhet):

Deltagare	PFPSOC I	PFPSOC II	PFPSOC I	PFPSOC II	Totalt
Totalt	25	17	34	35	111
varav Armenia	2	1			3
varav Georgia		1		1	2
varav Serbia		1	1	1	3
varav Ukraine	2	2	1	2	7

Kostnader (kr) är fördelade på följande aktiviteter:

Kurs	Kursavgift	Schablon (Dag penning)	Resekostnader	Total
PFPSOC 1	30 000	4 200	10 607	44 807
PFPSOC 2	75 000	10 500	29 010	114 510
PFPSOC 1	60 000	8 400	15 682	84 082
PFPSOC 2	75 000	10 500	26 715	112 215
Totalt				355 615

Prioriterade har varit deltagande från Ukraina och Västra Balkan

FM/LG/Swedint har inom ramen för stödet till V Balkan genomfört en stabsofficerskurs, genom att mentorera och stödja, Peace Keeping Operation Center (PKOC) i Belgrad. Stödet utgjordes av att en officer mentorade den lokale kurschefen, två officerare mentorade de lokala syndikatledarna, en administratör gav stöd till den lokala administrativ avdelning samt en it tekniker gav inledningsvis av kursen stöd till lokal it avdelning. PKOC har varit ansvarig för kursen och har detta år tagit en större del av förberedelserna inför kursen.

Stödets syfte har varit att möjliggöra för Serbien att själva kunna genomföra en motsvarande PFPSOC i Belgrad med stöd av de andra länderna på Balkan. Nästkommande år behövs fortfarande ett stöd i motsvarande omfattning, eftersom det framförallt finns en brist på egen erfarenhet från internationella operationer på stabsnivå med egna officerare samt även en brist på ekonomiska resurser.

Deltagare elever under kursen var från följande länder:

Land	Antal	Anmärkning
BiH	1	
Montenegro	1	
Denmark	1	NORDCAPS elev
Norway	1	NORDCAPS elev
Serbia	17	
Sweden	2	NORDCAPS elev
Turkey	1	
USA	2	Serbien har ett samarbete med USA och dess marinkår
Totalt	26	

Utgift för kursen: 492 500 kr

Fördelning av kostnader för kursen:

Aktivitet	Kostnad
Lönstillägg	63 700
Traktamente, reseersättning	56 900
Expenser	7 000
Hyra transportmedel	19 400
Resebiljetter	171 300
Logikostnader	136 800
Föreläsare arvoden	25 400
Avslutningsmiddag	12 000
TOTALT	492 500

Nr 9 Internationell utbildning vid Swedint/PfP Training Centre

Försvarsmakten ska genomföra internationell utbildningsverksamhet i Sverige och utomlands inom ramen för FN, EU, OSSE, Nato/PFF, AU samt det nordiska och nordisk-baltiska samarbetet.

Åtterrapporing

Försvarsmakten ska redovisa vilken utbildning som genomförts och utgifterna för denna.

Svar

Deltagarna i kursverksamheten har under året representerat mer än 81 nationer. Utöver detta har föreläsare, gäster och besökare kommit från ytterligare länder. Antal registrerade elever är 684 varav 312 svenskar.

Det sammanfattande resultatet av kurs- och övrig utbildningsverksamhet är mycket positivt och har i alla delar nått ställda mål inom given ekonomiska ram.

Under 2009 har United Nation Staff Officers Course (UNSOC) certifierats av FN, i enlighet med FN:s nya certifieringsmetod och underlag. Utveckling av "the Integrated Mission Concept" har fortsatt. Konceptet innefattar tre olika generiska stabsofficerskurser (militär, civil och polis), vilka genomförs integrerat, i enlighet med den nya FN-doktrinen (2008-05-22). Swedint är det enda "Trainingscenter" i världen som genomför utbildning på detta sätt.

Försvarsmakten (Livgardet/Swedint) har ingått ett avtal (MOU) med Nato-skolan. Planering har påbörjats inom ramen för avtalet för att från 2010 genomföra en ny operativ kurs, NOH-SOC-Deployable Operational HQ Staff Officers Course. Kursen syftar till Natos nya operativa concept (DJSE) och "Comprehensive Approach". Vidare har Swedint, utifrån ett avtal med Allied Command Transformation lämnat stöd avseende tre Nato "Lessons Learned" kurser.

Stöd till frivillig central kursverksamhet har lämnats till Försvarsutbildarna Skåne (P 7) vid genomförandet av två kurser med internationell inriktning som gett gott resultat. Stödet med instruktörer till NORDCAPS-kurser har genomförts i huvudsak enligt plan och deltagande har skett i Course Directors Working Groups och Commanders Meeting.

Deltagande och samarbete i det internationella och nationella nätverket har utvecklats i syfte att möjliggöra bättre samarbete med ett effektivare resursutnyttjande. Dialog med samtliga förband, skolor och centra har påbörjats för att stödja Försvarsmaktens framtida utveckling av förmågor. Responsen har varit mycket positiv.

Ett 30-tal besök har tagits emot varav merparten på generalsnivå.

Kompetensutveckling har påbörjats för att tillgodose de krav och metoder som ställs på internationell utbildning nu och i framtiden.

Nr 10 Nordiskt samarbete

Försvarsmakten ska arbeta för att fördjupa det nordiska samarbetet i sin helhet. Strävan att öka rationalitet och effektivitet ska genomsyra alla delar av samarbetet. Försvarsmakten ska tillsammans med de andra nordiska länderna konkretisera samarbetet inom Nordsup.

Försvarsmakten ska koordinera verksamheten inom Nordsup med övrigt nordiskt samarbete, inklusive samarbete inom Nordcaps och Nordac.

Åtterrapporing

Försvarsmakten ska redovisa genomförd verksamhet samt resultatet av denna.

Svar

Försvarsmakten har under 2009 fortsatt etablering och integrering av det nordiska samarbetet som en naturlig del i Försvarsmakten och i Norden. Stor vikt har fästs vid att fortsätta och fördjupa redan pågående samarbete.

Det nordiska samarbetet har under 2009 bedrivits inom ramen för de tre organisationerna *Nordic Armaments Cooperation* (NORDAC), *Nordic Coordinated Arrangement for Military Peace Support Operations* (NORDCAPS) och *Nordic Supportive Defence Structures* (NORDSUP). Denna återrapporing behandlar till största delen arbetet inom NORDSUP. Vad gäller mer utförlig information avseende materielsamarbeten och fredsfrämjande insatser hänvisas till övriga två organisationers årsrapporter.

Myndigheten har arbetat dels med att skapa förutsättningar för ett långsiktigt nordiskt försvarssamarbete och dels med att initiera konkreta samarbetsaktiviteter.

Det förutsättningsskapande arbetet har bedrivits både multilateralt tillsammans med de nordiska länderna samt inom Sverige, dels inom myndigheten och dels gentemot regeringskansliet. Försvarsmakten har arbetat för ett allt djupare samarbete genom att utveckla organisation, arbetsätt, avtal, beslutsprocesser samt samarbets- och utvecklingsplaner. Avtal om villkor för utbyte av personal mellan de nordiska länderna har förhandlats fram och ingåtts, där själva utbytet påbörjas 1 januari 2010. Nationellt har Försvarsmakten fört in riktlinjer avseende det nordiska samarbetet i planer, beslut och styrande dokument. Kommunikation har genomförts både externt och internt i syfte att skapa förståelse och vilja för fortsatt samarbete, vilket är av avgörande betydelse för vidare utveckling av samarbetet.

Samarbetsaktiviteterna har i huvudsak bestått av studier, informationsutbyten, utbildning, forskning, materielanskaffning, harmonisering av planer samt gemensamma övningar inom ramen för internationella operationer och logistik syftande till att påbörja systemintegration

men även att identifiera nya områden där effektiviserings- och rationaliseringsvinster kan uppnås. Under 2009 har Försvarsmakten bland annat arbetat med förberedelser och studier avseende ett gemensamt koncept för nästa generations manöverbataljoner, system för havs- och luftövervakning, samverkan inom utbildningsområdet samt koordinering av verksamheten inom forsknings- och utvecklingsområdet. Myndigheten har genomfört omfattande samverkan i den dagliga övnings- och träningsverksamheten i alla arenor inklusive luftrumsutnyttjande.

Under 2009 inleddes medverkan i *Air Situation Data Exchange* (ASDE) vilket kommer att innebära en gemensam luftlägesbild i Norden. Det regionala utbytet av sjölägesinformation utvecklades fortsatt med utgångspunkt i samarbetet *Sea Surveillance Cooperation Baltic Sea* (SUCBAS).

Samarbetslösningar i internationella insatser har utvecklats inom ramen för NORDCAPS. Under 2009 har myndigheten genomfört planering och utveckling av den nordiska stridsgruppen 2011 (NBG11). I Afghanistan har Försvarsmakten bedrivit nordiskt samarbete kring strategiska transporter, inklusive en nordisk hub i Förenade Arabemiraten samt utvecklat samarbetet avseende logistiklösningar i ISAF Regional Command North. Inom NORDCAPS har man också genomfört ett stort antal kurser med fredsfrämjande insatser i fokus samt arbete med säkerhetssektorreform. Försvarsmakten har inom NORDCAPS ram gett stöd på västra Balkan och till East African Stand-by Brigade. Inom det nordisk-baltiska samarbetet har stöd getts till Ukraina³.

Sverige har under 2009 ansvarat för ordförandeskapet i NORDAC. Härvidlag har Försvarsmakten under året fokuserat på planering och genomförande av det nordiska försvarsindustri-seminariet i Stockholm samt genomförandet av en inventering av nordiska avtal inom materielområdet⁴. Förhandlingar med Norge avseende artillerisystemet ARCHER har under året resulterat i flera avtal om gemensam utveckling och upphandling, vilket lett till stora vinster i ökad förmåga och i kostnadsdelning.

Försvarsmakten har inom det nordiska samarbetet lagt ner en stor del arbete på organisationsutveckling, först upprättande av organisationen NORDSUP och sedan främst etablerandet av och övergången till NORDEFECO. De tre nordiska samarbetsorganisationerna NORDAC, NORDCAPS och NORDSUP terminerades och övergick i en enda ny organisation – *Nordic Defence Co-operation* (NORDEFECO) i december 2009. Underliggande avtal samt arbetsgruppers arbete transformeras in i den nya organisationen under en övergångsperiod. Genom att samla det nordiska samarbetet i en organisation kommer arbetet att förenklas både multinationellt och nationellt vad gäller koordinering, ledning och ansvar.

³ NORDCAPS PLE Bi-Annual Status Report January-June 2009, 2009-09-24 och NORDCAPS PLE Bi-Annual Status Report July-December 2009, 2009-12-31

⁴ HKV 01 800:62308 NORDAC Annual Report no 15, 2009-09-28

Sammantaget kommer det samarbete som påbörjats kunna utvecklas till att ge effektvinster, utan att den nationella handlingsfriheten avseende utnyttjande av förband begränsas. I stället ökar handlingsfriheten genom lägre kostnad, en högre kvalitet samt bredare tillgänglig förmåga.

Nr 11 Effektivitet och god hushållning

Åtterrapporeringen avseende punkt nr 11 Effektivitet och god hushållning i regleringsbrevet för 2009 återfinns i huvuddokument.

Nr 12 Åtterrapporering per organisationstyp

Åtterrapporeringen avseende punkt nr 12 Åtterrapporering per organisationstyp i regleringsbrevet för 2009 återfinns i bilaga 4.1.

Nr 13 Ekonomisk styrning

Mål:

Försvarsmakten ska stärka sin ekonomiska styrning. Detta ska bland annat göras genom att resultatansvaret förtydligas, till exempel genom resultatkontrakt.

Försvarsmakten ska vidta åtgärder för att stärka den ekonomiska kompetensen inom myndigheten.

Åtterrapporering:

Försvarsmakten ska redovisa vidtagna åtgärder samt effekter av dessa.

Svar:

Regeringens uppdrag till Försvarsmakten, att förbättra den interna styrningen och kontrollen, ställdes i juni 2008. Det var bl.a. ett resultat av Ekonomistyrningsverkets rapport "Försvarsmaktens interna styrning och kontroll" i maj 2008 där Ekonomistyrningsverket (ESV) på uppdrag av regeringen studerat hur Försvarsmaktens Högkvarter fungerade avseende ansvar och befogenheter, planerings- och uppföljningsprocessen och den interna miljön.

Grunderna för Försvarsmaktens interna styrning och kontroll återfinns i Försvarsmaktens ekonomimodell, FEM. Den har utarbetats för att skapa möjligheter för större effektivitet. Fokus i ekonomimodellen ligger på att åstadkomma de produkter som ger de effekter som regeringen kräver för att fylla kraven på operativ förmåga. Den är också utformad i syfte att kunna ge och ta ansvar på olika nivåer i organisationen. FEM beskriver och kravställer planering, kalkylering och budgetering av verksamheten samt uppföljning och rapportering av resultat och finansiell ställning.

Verktyget för att dels implementera ekonomimodellen FEM, dels planera, genomföra och följa upp verksamheten i Försvarmakten i termer av processer är det affärssystem som anskaffas och införs inom ramen för program PRIO. Program PRIO har analyserat och utvecklat Försvarmaktens processkarta samt anskaffat, implementerat och utbildat på affärssystemet SAP. Affärssystemet är under införande och är avsett att medge följande fördelar:

- Ett adekvat besluts- och ledningsstöd från överbefälhavaren och högsta ledningen och till lägre nivåer i hela Försvarmakten.
- En samlad presentation, analys och simulering i olika tidsperspektiv avseende ekonomiläget samt av resursstatus avseende personal och logistik (materiel och infrastruktur).
- Ett effektivt verksamhetsstöd för planering, genomförande och uppföljning av ekonomi, bemanning samt logistik kopplat till utveckling, vidmakthållande och avveckling av Försvarmaktens produkter.

Vidare har Försvarmakten under 2009 utarbetat en central planerings- och uppföljningsprocess, som på ett tydligare och effektivare sätt än tidigare beskriver hur planering, genomförande, uppföljning och analys ska genomföras i överensstämmelse med ekonomimodellen samt med stöd av PRIO. Planering och uppföljning sker i termer av produkter, så att dessa produkter och deras kvalitet kan kopplas till ekonomi och resurser över tiden. Detta utvecklas och förtydligas genom en rollfördelning där befattningshavare utpekats med produkt- och produktionsansvar för respektive verksamhetsgren samt en befattningshavare med ansvar för produktavvägning. Sammantaget ska detta säkerställa att de interna processerna leder till bäst möjliga produktivitet och effektivitet.

Med hjälp av planerings- och uppföljningsprocessen samt FEM utarbetas och fastställs Försvarmaktens verksamhetsplan, FMUP, vilken tydligt och relativt detaljerat fastställer vilka produkter som ska produceras, med ekonomi och resurser. Produktportföljen som fastställs i FMUP återfinns i hela uppdragskedjan i Försvarmaktens interna styrning. Här framgår då även ansvarsfördelningen i organisationen. I ansvaret ligger att kvalitetssäkra beslutsunderlaget och effektivisera verksamheten.

Försvarmakten fastställde i april 2009 Försvarmaktens arbetsordning. Den är Försvarmaktens högsta styrande dokument avseende roller, ansvar och befogenheter i myndigheten samt även för arbetssätt, processer och organisation. Roller, ansvar och befogenheter för cheferna underställda överbefälhavaren samt för ytterligare några specifika befattningshavare har utvecklats och i detalj reglerats i Försvarmaktens arbetsordning. De otydligheter och tvetydigheter som tidigare fanns har åtgärdats och de nya skrivningar som nu gäller har medfört flera fördelar. Det tidigare komplicerade rollspelet mellan produktionschefen och chefen för Högkvarteret, vilket ESV har framfört synpunkter på, har brutits. Vidare tydliggör det chefernas roller i förhållande till varandra och det utvecklar myndighetsledningens möjligheter att med stöd av enheterna i hela den centrala ledningen uppnå bättre styrning och kontroll av uppgifter

och resurser. Helt i enlighet med ekonomimodellen FEM och den nya planerings- och uppföljningsprocessen, så har också en tydlig central produktavvägningsprocess skapats vars avvägningsförslag beslutas av överbefälhavaren.

Ett av de viktigare verkställande dokumenten som överbefälhavaren årligen fastställer är överbefälhavarens uppdrag, ÖB U. Med stöd av FMUP och de strategiska förändringsmålen omsätts i ÖB U regeringens uppgifter till Försvarsmakten, till uppdrag till chefer underställda överbefälhavaren. Uppdragen avser den produktion som ska genomföras av insatsförband, beredskap och insatser samt övrig verksamhet. ÖB U har utvecklats mot bakgrund av förändrade roller och ansvar för ledande befattningshavare samt anpassats till ökade krav på uppföljning och analys.

ÖB U är det översta uppdraget inom myndigheten i en kedja av uppdrag som totalt sett finns i hela organisationen, från överbefälhavaren till resultatansvariga chefer på alla nivåer, centralt och lokalt. Dessa uppdrag, vilka reglerar produktionen av de olika produkter som ska produceras inom de olika verksamhetsgrenarna, har utformats för att motsvara resultatkontrakt. I Försvarsmaktens arbetsordning har definitionen av uppdrag utformats så att det i princip motsvarar definitionen av resultatkontrakt i enlighet med ESV:s rekommendationer.

Försvarsmakten har under arbetet med att utveckla den interna styrningen och kontrollen också övervägt behovet av organisatoriska förändringar i syfte att uppnå en effektivare ekonomistyrning och därmed förbättrad intern styrning och kontroll. Resultatet av det arbetet ledde till att Försvarsmakten beslutade integrera ekonomistaben i ledningsstaben, vilket har gett en sammanhållen och kraftfull stab med ansvar för analys, planering, ledning, uppföljning och riskhantering direkt under myndighetens ledning. Härvid har ekonomidirektören förordnats som ställföreträdande chef för ledningsstaben och tillika ansvarig för den sammanhållna planerings- och uppföljningsprocessen. Det här har stärkt ekonomidirektörens roll och med det också ytterligare ökat ekonomins styrning och påverkan på verksamheten.

Nr 16 Redovisning av kostnader och utgifter

Återrapporteringen avseende punkt nr 16 Redovisning av kostnader och utgifter i regleringsbrevet för 2009 återfinns i huvuddokumentet.

Nr 19 Grundorganisationen, HRC utveckling

Mål

Försvarsmakten ska utveckla organisationsenheten Rekryteringscentrum så att enheten från och med den 1 januari 2009 utgör Försvarsmaktens HR-centrum. Myndigheten ska under 2009 fortsätta att utveckla Försvarsmaktens HR-centrum.

Åtterrapporering

Försvarsmakten ska redovisa utvecklingen av Försvarsmaktens HR-Centrum, vad avser bl.a. verksamhet, organisation, personal och ekonomi.

Svar

FM HRC etablerades 2009-01-01 med tidigare RekryC som grund. Vid etableringen var beslutad ram 163 befattningar. Befattningarna bemannades via interna rekryteringar med anledning av rationaliseringar inom HR funktionen samt externa rekryteringar.

Beslutad organisation

- Chef HR Centrum med stab

- Enheter

- HR Direkt
- HR Administration
- HR Specialister

- Avdelningar

- Rekrytering
- Arbetsgivarstöd
- Bemanning
- Arbetsmiljö
- Utbildning/Utveckling

Personal

I arbetet med att ta fram FM HRC organisation och behov av personalramar planerades en första uppfyllnad till 2009-01-01 med 140 personer. Vid etableringen 2009-01-01 förelåg följande personalsituation:

Chef med stab, 4 st (individrekryterade internt/externt)

HR Direkt, 1 st (extern rekrytering)

HR AdmE, 1 st (extern rekrytering)

HR SpecE

- Arbmiljö, 14 st (huvudsak ur HKV PERSS)
- Bem, 14 st (huvudsak ur HKV PERSS)
- Arbgivstöd, 12 st (huvudsak ur HKV PERSS)
- RekA, 27 st (huvudsak ur från RekryC)
- Utv/Utb, 7 st (olika internt)

Summa personal var 80 st i samband med uppstarten 2009-01-01.

Under de två första kvartalen genomfördes en intensiv rekryteringsperiod för att främst bemanna HR Direkt och HR Administration. I första hand har intern rekrytering eftersträvat men även extern rekrytering har varit nödvändig.

Under året har väsentliga funktioner kunnat bemannas med konsultstöd som komplement till det inledningsvis stora vakansläget samt vid de fall där FM HRC lämnat ordinarie personal som stöd till arbetet med system PRIO.

Under året har en överföring av två befattningar genomförts till HKV INFO avseende marknadsföring kopplat mot funktionen attraktion, i rekryteringsprocessen. Ramen är således justerad till 161 befattningar.

Vid årets slut var personalläget avsevärt förbättrat. 138 befattningar är bemannade vilket är två befattningar under plan. Dock kvarstår 23 vakanser som främst finns inom HR specialistenhet och framför allt inom avdelningen för rekrytering.

Ekonomi

Den ekonomiska ramen för FM HRC 2009-01-01 var framtagen främst genom erfarenheter från tillförda enheter och RekryC tidigare förbandsbudget. Någon tidigare erfarenhet av ett HR Centrum med en centraliserad HR hantering fanns inte. Budgeten enligt VU 2009 var 134 432 tkr. Under verksamhetsåret har medel kunnat återlämnas fortlöpande då främst bemanningsarbetet av organisationen skett långsammare än planerat. Vidare kan redan nu konstateras att vissa rationaliseringsvinster föreligger i och med att en samlad lokalisering av HR funktioner genomförts. Utfallet under året uppgick till 105 221 tkr.

Infrastruktur

Vid etableringen 2009-01-01 fanns förbandets ingående enheter spridda inom HKV och i RekryC tidigare lokaler. Ett intensivt arbete med att skapa lämpliga lokaler genomfördes under 2008. Dessa lokaler anpassades till verksamheten under första halvåret 2009 och flyttning till nya lokaler påbörjades efter semesterperioden med huvuddelen av funktionerna. Den sista delen av förbandet, rekryteringsavdelningens psykologer, flyttade in i december och förbandet var samlat på Sandhamnsgatan 63 vid årsskiftet.

Verksamhet

Vid starten av förbandets verksamhet var PRIO införande 1 senarelagt till slutet av januari. Avsaknad av HR-portal, ärendehanteringssystem och callcenterlösning försvårade möjligheten till stöd. Rekryteringen av personal påbörjades direkt efter 2009-01-01 vilket innebar att förbandet i inledningen led stor brist på medarbetare. Det fåtal som påbörjat verksamheten fick manuellt ta emot frågor och lämna stöd. Då PRIO införande startat fanns vissa problemområden som i sig medförde en stor belastning på befintlig personal. Det interna utbildningsbehovet var stort men var viktigt att prioritera före annan verksamhet. Efter hand har ÄHS – Ärendehanteringssystemet - HR AFFE driftsatts och utbildning på stor bredd har genomförts. HR Portalen driftsattes efter en del problem före halvårsskiftet. Förutsättningarna för att Försvarsmaktens medarbetare själva skall kunna söka fram behöv information har ökat väsentligt i och med HR Portalens driftsättning.

HR Centrum med dess centrala hantering av HR frågor har medfört att medarbetarna fått lära sig ett förändrat arbetssätt. Arbetsmiljön består av stora ytor med kontorslandskap och sättet att umgås på arbetsplatsen ställer annorlunda krav. Detta har gått över förväntan och huvuddelen av medarbetarna är nöjda.

FM HRC har lämnat stöd till utlandsstyrkan vid händelser med psykiska och fysiska skadeutfall. Ett stort krisstöd lämnades vid händelsen i oktober där flera svenska soldater skadades, varav två svårt, i Afghanistan. Stödet riktades till anhöriga, förbandet och Försvarsmakten i övrigt.

Ökningen av antalet ärenden till HR direkt visar att Försvarsmakten medarbetare börjat hitta till FM HRC. Under november månad inkom ca 2200 frågor till HR Direkt (totalt 15000 under 2009). Ca 80 % av frågorna kan besvaras direkt, resterande frågor övergår till Specialist-enheten för beredning och svar. Administrativa enheten hanterar i nuläget ca 2000 ärenden per månad. Ärendemängden bedöms öka markant efter PRIO införande 2. För enbart FM LOG har ca 5015 reseräkningar per månad hanterats och då resterande Försvarsmakten kommer in i PRIO införande 2 bedöms denna hantering öka till ca 10 – 11000 per månad.

Nr 20 Miljöfrågor

Vindkraft och vågkraft

Mål

Försvarsmakten ska delta i samrådsprocessen för vind- och vågkraftärenden så att lämpliga lokaliseringar tidigt kan identifieras.

Återrapportering

Försvarsmakten ska redovisa dels hur myndigheten har deltagit i beredningsprocessen för vind- och vågkraftärenden, dels de åtgärder myndigheten har vidtagit inom ramen för beredningsprocessen för att bidra till att nå det nationella planeringsmålet för vindkraft (prop.2001/02:143, bet. 2001/02:NU17, rskr. 2001/02:317).

Svar

Det finns två kategorier av riksintressen/intressen för totalförsvaret, dels öppna exempelvis i form av skjutfält och flottiljflygplatser, dels sådana som inte kan redovisas öppet på karta eller helt omfattas av 12:4-förordnanden enligt plan- och bygglagen.

Försvarsmakten genomför en egen s.k. hinderprovning av alla höga objekt (över 20 m utanför tätort samt över 50 m i tätort, inom en radie av 45 km från vissa flygplatser gäller också 20 m), master, vindkraftverk och byggnader m.m. Den görs mot bakgrund av övnings- och skjutverksamhet, militär luftfart samt de olika kommunikations- och sensorsystem som Försvarsmakten och andra myndigheter inom försvarssektorn har. För detta ändamål har speciella blanketter (s.k. blankettremisser) tagits fram. Dessa återfinns på Försvarsmakten hemsida.

Det digitala ärendehanteringssystem som har utvecklats avses sättas i drift under första kvartalet år 2010. Vindkraftsremisser från vindkraftsföretag kan då skickas in till Försvarsmakten via en web-portal som ska nås via www.mil.se.

Antalet vindkraftsremisser till HKV har ökat med ca 500 % från 2008 till 2009. 2009 inkom totalt 462 vindkraftsremisser att jämföra med ca 90 st 2008. Till förbandet FMTM inkom 1205 blankettremisser under 2009. Totalt inkom alltså 1667 vindkraftsremisser till Försvarsmakten, att jämföra med ca 850 st. under 2008.

Antal remisser avseende vågkraftsprojekt var under 2009 fyra st. Föreslagna områden berörde oftast Försvarsmaktens övnings- och skjutområden i havet. Hittills har områden hittats som kan accepteras av Försvarsmakten.

Deltagande i tidigt skede i planprocessen för vindkraftsområden

Andelen remisser från kommuner och länsstyrelser har ökat under 2009. En stor andel av landets kommuner har upprättat tematiska översiktsplaner för vindkraft. Alla myndighetsremisser inkommer sedan 2009-01-01 till Högkvarterets expedition.

Remissvar avseende vindkraftsprojekt

Förutom remisser från kommuner avseende planer och bygglov för vindkraft och från länsstyrelser avseende miljöprövningsärenden för vindkraft, inkommer blankettremisser från olika vindkraftsföretag. Till havs uppkommer ofta konflikt med radarsystem, men i Försvarsmaktens remissvar anges att det finns tekniska lösningar. En kompletterade radarutrustning kan t.ex. monteras i planerad vindkraftspark. Stora vindkraftsprojekt kan bära denna merkostnad

(jmf Kriegers flak). I vissa fall föreslås vindkraftsparker i riskområden och målflygningsområden utanför skjutfält. I dessa fall är det svårare att samordna Försvarens verksamhet med den önskade vindkraftsutbyggnaden. En målsättning är att i remissvaren ange alternativa lägen för vindkraftverk så att konflikt med totalförsvarets intressen undviks.

Vindkraftverk och väderradarstationer

En utredning påbörjades 2009 på uppdrag av Energimyndigheten angående vindkraftsverks påverkan på väderradarinformation. SMHI leder utredningen och Försvarens makt deltar. Resultatet förväntas vara klart 2011.

Sanering av förorenade områden

Mål

- 1. Försvarens makt ska sanera förorenade områden inom fastigheter som avvecklats till följd av statsmakternas beslut om reduceringar av Försvarens maktens organisation. Sanering av sådana fastigheter som kan antas ha ett inte obetydligt marknadsvärde ska prioriteras. Saneringen ska planeras i samråd med Fortifikationsverket.*
- 2. Försvarens makt ska, i enlighet med den av myndigheten gjorda inventeringen av områden som skadats av militär verksamhet, sanera sådana områden.*

Åtgärder enligt 1. och 2. får genomföras i den takt resurserna medger.

Återrapportering

Försvarens makt ska redovisa de resultat som uppnåtts samt utgifterna för åtgärderna.

Svar

Under året ligger större delen av kostnaden på Försvarens maktens sanering av förtunnlarna till Muskö-varvet samt på förberedande arbete inför en sanering av ett större f.d. drivmedelsföråd i södra Sverige. Åtgärder av uppkomna icke tidigare kända föroreningar genomförs varje år utöver det Försvarens makt planerar inför respektive år.

Kostnadsfördelning 2009 enligt nedan:

Saneringar

Kategori 1

Muskö, slutfört	15 500 000 kr
Moheda, åtgärdsutredning inför upphandling	3 600 000 kr
Ängelholm, slutfört	73 700 kr
Ljungbyhed, delvis slutfört	160 000 kr
Säve, slutfört	329 600 kr
Tullinge, slutfört	608 000 kr
Skjutfält, pågående	171 000 kr

Kategori 2

Mindre objekt samt i samband med nybyggnationer (inkluderar uppkomna åtgärdsutredningar)	3 000 000 kr
Åtgärder i samband med nybyggnationer i Karlskrona	12 100 000 kr
Åtgärdsutredning i Karlskrona enligt föreläggande från Generalläkaren	1 250 000 kr
Skjutbanesand	10 000 000 kr

Ammunitionseffekter i vatten

Lokalisering, identifiering samt röjning och bärgningsförsök av ammunitionseffekter i vatten har genomförts	1 975 000 kr
Sökning och hantering av OXA i vatten i samband med avveckling av skjutfält har genomförts	740 000 kr

Åtgärderna är genomförda i Västerbottens län, Jämtlands län, Västernorrlands län, Uppsala län samt Kalmar län.

Strategisk miljöbedömning

Åtterrapporering

Försvarsmakten skall redovisa hur arbetet med strategiska miljöbedömningar i planerings- och beslutsprocessen har utvecklats.

Svar

Försvarsmakten har utfört ett antal strategiska miljöbedömningar i syfte att uppnå sina miljömål och minska myndighetens miljöpåverkan. Nedan följer en beskrivning om vad som har gjorts inom respektive område.

Insatser

En viktig del av arbetet har varit initiativet till utvecklandet av ett EU koncept för miljöhänsyn vid insatser. Försvarmakten har under 2009 i samarbete med Fö och FOI, inom ramen för DEFNET, aktivt deltagit i arbetet med att ta fram ett förslag till koncept. PROD MILJÖ har aktivt verkat för utveckling av samarbetet med INSATS i syfte att ta hänsyn till miljön i hela kedjan, från soldatutbildningen till och med utvärdering efter genomförd insats.

Klimatpåverkan

Försvarmakten har fortsatt sitt arbete med att minska sin klimatpåverkan. En viktig framgång under året har varit beslutet att endast handla in fossilfri el. Beslutet om grön el har fattats i samarbete med Fortifikationsverket som är Försvarmaktens största hyresvärd. Ca 95 % av Fortifikationsverkets el-förbrukning står Försvarmakten för. Försvarmaktens verksamhet är till stor del elintensiv och därför är det extra viktigt att försörja den med fossilfri el.

Materiel

Tidigare beslut att PROD MILJÖ skall vara delaktig i TTEM-processerna har under 2009 inneburit att funktionen miljö blivit en naturlig del i framtagandet av koncept för ny materiel.

Utbildning

Miljökompetens och miljömedvetenhet är två högt prioriterade mål av Försvarmakten. Genom att öka våra anställdas kunskap och förståelse för miljöfrågan och vikten av att ta hänsyn till miljön i samband med utförande av all verksamhet och beslutsfattande kommer Försvarmakten lyckas att uppnå de uppsatta målen.

En analys har gjorts av PROD MILJÖ där ett antal kurser vid nivåhöjande utbildning identifierats, vilka är i behov av "miljöinnehåll". Beträffande miljöutbildning i Försvarmakten har ett flertal möten med MHS K genomförts i syfte att skapa ett utbildningssystem för alla olika nivåer. Processen kommer fortsätta under 2010 fortsätta med övriga utbildande enheter i syfte att personalen på alla nivåer ska ha relevant miljöutbildning. Utbildningen avser inte enbart allmän miljöutbildning, utan även specialistutbildning för nationella och internationella behov.

Styrning, kontroll och kommunikation

Slutligen har processen under 2009 fortsatt i samverkan mellan LEDS PLANEK och PROD MILJÖ i syfte att säkerställa att det kommande miljöledningssystemet blir en naturlig del av Försvarmaktens verksamhetsledningssystem. Den strategiska miljöstyrningen av Försvarmaktens organisationsenheter kommer därigenom att underlättas och tydliga ansvar på respektive nivå kommer att kunna ställas. Försvarmakten omfattas ännu inte av förordningen om miljöledningssystem (MLS), men arbetet 2009 har inriktats på att inventera behoven vid Försvarmaktens organisationsenheter av åtgärder för införande av MLS. Samarbete har också inletts med INFOS angående kommunikation av "miljöbudskapen" (internt och externt).

Nr 21 Materialförsörjning

Svar

Materieförsörjning

Sammanfattningsvis så har Försvarets materieförsörjning under 2009 i huvudsak uppnått satta mål. Materieförsörjningsstrategi och samordningsavtal har fortsatt implementeras ute i organisationen. Materieförsörjningsprocessen har förenklats och nya arbetssätt införts. Vidare har den integrerade materielledningen, med syfte att ansvara för samordningen av teknik och materieförsörjningen i hela livscykeln, genomfört ett flertal beredningar. Bland annat har en delprocess för snabb materieförsörjning tagits fram.

Försvarets materiel har i det internationella materielsamarbetet bidragit till effektivisering av konkretiseringen av nya samarbetsprojekt inom EDA, övertagit ordförandeskapet i LOI HMR samt bidragit till en interimslösning intill dess att NORDEFCO (Nordensamarbete) kan börja verka.

Försvarets materiel har utnyttjat de av regeringen anslagna medlen väl och betydelsefulla materielleveranser har under året erhållits. Bland annat kan nämnas splitterskyddade fordon till Afghanistan, två stycken nya korvetter (Visby-klass) till sjöstridskrafterna samt tillgång till transportflygplan C-17 Globemaster inom ramen för SAC-samarbetet. Försvarets materielutvecklingsarbete fortgår och inga större avvikelser från plan finns att rapportera.

Försvarets materiel har dock inte nått målet när det gäller att beställa uppdrag med leveranser kommande år inom anslag 1.3. Konsekvensen av detta blir ett lägre utfall avseende leveranser under 2010 och 2011. Orsaken till den låga beställningsnivån är främst att regeringen under 2009 ännu inte fattat beslut avseende vissa större beställningar. En annan orsak är att Försvarets materiel i vissa ärenden ej i tid fastställt materielmålsättningar varför offertförfrågan blivit ofullständig. En förutsättning för att Försvarets materielproduktionsplanering ska fungera är att angivna besluts- och beställningstider hålls.

Även under 2009 har Försvarets materiel genomfört materielkontroller i syfte att förbättra kontrollen på materiel i bruk och tillgångsredovisningen. Vid 2009 års utgång har Försvarets materiel alla förband förutom FMLOG kontrollerats sedan materielkontroller påbörjades 2005. När dessa kontroller startade var informationen i LIFT korrekt till 25 %. Försvarets materiel förband har nu nått målet med 95 % rätt redovisning i LIFT.

Utveckling av processen under 2009

Under det gångna året har samordningsavtalet mellan Försvarets materiel och FMV avseende materielproduktion fortsatt implementeras. Bland annat så har planeringsprocessen förenklats och taktarts såväl mot Försvarets materiel huvudprocessor som mot Försvarets Materielverks produktionsprocess. Vid Försvarets materiel har materielsystemansvariga utbildats i det nya arbetssättet.

Integrerad materielledning

Följande beredningar är genomförda och slutredovisade under år 2009 inom ramen för den integrerade materielledningen (IML):

1. Strategi och planer för fordonsområdet:

Förslag till en strategi för Försvarens fordonsförsörjning, både i sin helhet och för olika fordonssegment. Förslaget omfattar dels en strategi med rutiner, ansvar och uppföljning, dels underlag och inriktning för fordonsplaner för olika fordonssegment samt plan för implementering av strategin inkl. mätbara mål.

2. Mål med mätbara nyckeltal inom teknik- och materieförsörjning:

Förslag till myndighetsgemensamma mål för Teknik och Materieförsörjningen (ToMF) och mätbara nyckeltal samt hur mål och nyckeltal bör införas i myndigheternas befintliga verksamhet.

3. Strategi för teknologitransfer:

Förslag till en myndighetsgemensam strategi för teknologiöverföring vid internationellt samarbete och exportstödande verksamhet.

4. Analys av genomförda åtgärder som en följd av FFU och RRV revision av FMLOG:

En översiktlig analys av hur resultat från FFU-utredningen och RRV revision av FMLOG har beaktats vid myndigheterna Försvarensmakten, FMV och FOI.

5. Camp Protection:

Redovisar nuläget mellan Försvarensmakten, FMV, FOI och FORTV med ansvar och roller samt beskriver de produkter som tas fram och används i verksamheten. Förslag lämnas på förändringar för att processer, styrande dokument och ansvar skall bli tydligare vilket förväntas öka kvalitén i arbetet, minska ledtider, öka säkerheten och öka kostnadseffektiviteten.

6. Konsekvenser m.a.a. att Sverige avser operera med både C/D och E/F versionerna av JAS 39:

Redovisar konsekvenser för Försvarensmakten samt för teknik och materieförsörjningen m.a.a. att Sverige avser operera både C/D- och E/F-versionerna av JAS 39 samt att man inför ny funktionalitet med JAS 39 E/F

7. Handlingsvägar för utveckling av gemensam sjölägesbild:

Redovisar förslag till handlingsvägar både i ett kortsiktigt och långsiktigt perspektiv för hur en gemensam sjölägesbild skall utvecklas utgående från Försvarens uppgifter.

8. Handlingsvägar för framtida anskaffning av sjömålsrobot:

Redovisar en plan för framtida anskaffningar av sjömålsrobot.

9. Snabb och kvalitetssäkrad materieförsörjning för förband inför och under insats:

Redovisar en process och åtgärdsförslag för snabb och kvalitetssäkrad materieförsörjning för förband inför och under insatser. (Se nedan)

10. Ökad nytta i materieförsörjningen av Försvarmaktens FoT och FOI:

Föreslår förutsättningar för att inom materieförsörjningen öka nyttan av tidigvarande, nu pågående och framtida investeringar i FoT.

Dessutom har följande beredningar påbörjats under år 2009 vilka kommer att slutföras under år 2010:

- Myndighetsgemensam handlingsplan avseende undervattensområdet
- Myndighetsgemensam industristrategi för försvaret (MIS)
- Teknik- och materieförsörjning av Försvarmaktens insatsorganisation (ToMF IO)

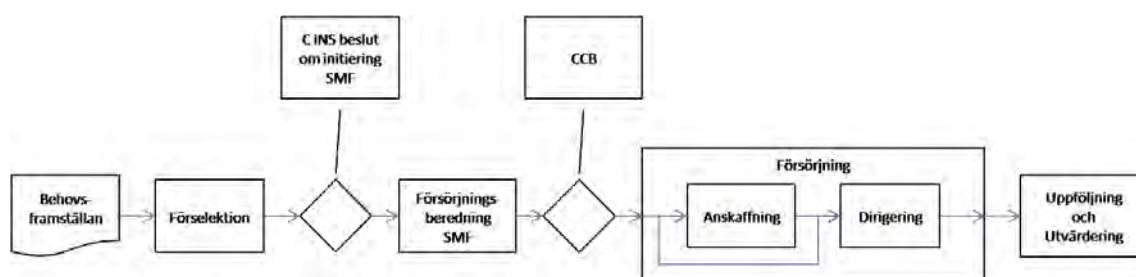
Nedan (Figur 1) visar hur processen för snabb materieförsörjning ser ut.

11. Snabb materieförsörjning (SMF):

Processen för snabb och kvalitetssäkrad materieförsörjning (SMF) skall utgöra undantag från ordinarie processer och därmed ses som en avvikelshantering. Processen omhändertar således inte typförbandens behov för utveckling av nya förmågor.

Endast funktionella behov uppkomna vid insatsförband under insats, eller insatsförband under förberedelser för insats, kan generera SMF-ärenden. Centralt i SMF-processen är att öka personsäkerheten och minska risken för personskador inom de insatta enheterna.

Processen snabb materieförsörjning innehåller stegen Förselektion, Försörjningsberedning, Försörjning samt Uppföljning och utvärdering. Se schematisk beskrivning i figur 1 nedan.

Figur 1. Schematisk beskrivning av SMF

Förselektionen syftar till att sortera bort alla de anmälda behov, vilka inte är att hänföra till snabb materieförsörjning. Förselektionen genomförs vid HKV INS, och eventuellt beslut att initiera en beredning i enlighet med SMF fattas av C INS och C PROD tillsammans.

Försörjningsberedningen genomförs i ett myndighetsgemensamt och behovssammansatt integrerat projektteam (IPT) för att undvika tidsödande sekventiellt arbete. Beredningen har i uppgift att samordna aktuellt ärende med avseende både på FMVs och Försvarmaktens pro-

cesser. Beredningen skall omfatta alla tänkbara försörjningsalternativ dirigerad av redan befintlig materiel, modifiering och/eller anpassning av redan befintlig materiel, nyanskaffning, lån, hyra, kompletteringsanskaffning och forcering av påbörjad anskaffning. Beredningen syftar till tillräcklig behovstäckning, inom angiven tid och med kända risker.

Efter genomförd beredning sammankallas en CCB (Configuration Control Board) för att fatta försörjningsbeslut. I CCB ingår som ordinarie beslutsfattare ur INS, PROD och FMV SML. I övrigt adjungeras ledamöter vid behov (t ex juridisk kompetens, resurser ur SäKI).

CCB tar ställning till beredningens förslag. Chefer ingående i CCB fattar beslut som följer HKV (FMV) ordinarie beslutsprocesser.

Processteget "Försörjning" initieras av C PROD försörjningsbeslut enligt ovan och avslutas med leverans till insatsförbandet. Ett försörjningsbeslut kan innebära anskaffning och/eller dirigerad. Försörjning genomförs i enlighet med ordinarie rutiner.

Inom området internationellt materielsamarbete har Försvarmakten initierat och förankrat en ny arbetsprocess inom EDA Armaments med syfte att effektivisera arbetet med att konkretisera nya europeiska samarbetsprojekt. Vidare har Försvarmakten tagit över ansvaret som ordförande i "Harmonisation of Military Requirements" inom sexnationerssamarbetet (LOI HMR).

Avslutningsvis har Försvarmakten avvecklat det svenska ordförandeskapet inom det nordiska materielsamarbetet (NORDAC) och bidragit till en interimslösning tills dess att det nya nordiska samarbetet är klart (NORDEFECO).

Värt att nämna inom exportstödet är att planeringen för utbildning av Thailändsk personal avseende JAS 39 Gripen och Erieye påbörjades.

Redovisning av pågående och genomfört arbete med utökade åtaganden för industrin inom bl.a. systemintegration och löpande drift och underhåll.

Följande prövningar har bedrivits inom ramen för utökade åtaganden för industrin inom materielområdet.

Kontrakt tecknade före 2009

<u>Objekt</u>	<u>Aktuell status</u>
<u>Försvarsmaktens bok- och blankettförråd</u>	<u>Kontrakt tecknat år 2005 med leverantör. Uppföljning av projektet pågår.</u>
<u>Militärrestauranger</u>	<u>Kontrakt tecknade under perioden 2006-2008, uppföljning av projektet pågår.</u>
<u>Reservmaterialförsörjning</u>	<u>Kontrakt tecknat år 2005, uppföljning av projektet pågår.</u>
<u>Ny driftform Muskövarvet</u>	<u>Kontrakt tecknat år 2007, uppföljning av projektet pågår.</u>
<u>Systemstöd SK 60</u>	<u>Kontrakt tecknat december 2008, uppföljning av projektet pågår.</u>

Kontrakt tecknade under 2009

År 2009 har inga nya kontrakt tecknats med industrin inom ramen för verksamheten. Gällande kontrakt har dock förlängts i vissa fall (militärrestauranger och reservmaterieförsörjning).

Pågående projekt

<u>Objekt</u>	<u>Aktuell status</u>
Försvarsmaktens reseadministration	Projektet under prövning, förväntat avslut 2011
Försvarsmaktens löneadministration	Projektet under prövning, förväntat avslut 2011
Arbetsplatstjänster	Projektet under prövning, förväntat avslut 2011
Ammunitionslogistik	Projektet under prövning, förväntat avslut 2012
Systemstöd JAS39 - "Performance Based Logistics (PBL)" - samt prövning av helhetsåtagande för underhåll	Projektet under prövning, förväntat avslut 2012
Systemstöd dynamisk flygsimulator	Projektet under prövning, förväntat avslut 2011
Helikopter 15 – flexibelt underhållsavtal.	Projektet under prövning, förväntat avslut 2011
Ny driftform målflyg för luftvärn	Projektet under prövning, förväntat avslut 2010
Stridsträningsanläggning luftvärn	Projektet under prövning, förväntat avslut 2010
Vidmakthållande undervattensvapen och sensorer	Projektet under prövning, förväntat avslut 2010
40 resp. 57 mm artilleri – helhetsåtagande	Projektet under prövning, förväntat avslut 2011

<u>Objekt</u>	<u>Aktuell status</u>
Systemstöd stödfartyg	Projektet under prövning, förväntat avslut 2011
Systemstöd Amfibie	Projektet under prövning, förväntat avslut 2011
Materielunderhåll skrov systemstöd	Projektet under prövning, förväntat avslut 2011
Materielunderhåll skrov systemstöd amfibie	Projektet under prövning, förväntat avslut 2011
Materielunderhåll tele/nautik systemstöd	Projektet under prövning, förväntat avslut 2011

Försvarsmakten har under 2009 i likhet med tidigare år utnyttjat för krigsmaterielproduktion tilldelade resurser till fullo. Regeringen beslutade, med ändring av regleringsbrev för Försvarsmakten budgetåret 2009 (2009-04-23), om begränsningar av tillgängligt ekonomiskt utrymme under 2009. Dessa beslut innebar att Försvarsmakten disponerade cirka 534 MSEK mindre relativt ursprunglig planering. Den ursprungliga planeringen innehöll ett ekonomiskt utrymme om cirka 15 771 MSEK (RB 09). Försvarsmakten och Försvarets materielverk (FMV) har överenskommit om hur denna begränsning ska kunna innehållas (2009-09-28 HKV 14 700:64 202 / FMV 14700:42102/2009).

Åtgärderna medför att milstolpsprestationer har justerats och totalt avtalat belopp reducerats till ett värde av ca 593 MSEK förskjuts från 2009 till 2010 och att FMV förväntade fakturering för 2009 därmed minskar. (se tabell nedan)

Uppdrag	KB	Benämning	Milstolpe-datum	Summa (milj kr)	Omförhandlas till
101:0904	690087	Remo 77B ansk Archer	2009-05-10 och 2009-10-15	323	2009-12-30 (30 miljoner kr) resten efter 2010-02-15 Enligt ny offert.
319:02	7303	Vidmakthåll JAS39 inkl stö-dystem o vapen	2009-12-15	198	2010-02-15
324:03	801698	Option MIDCAS	2009-11-30	10,6	2010-02-15
332:3502	755360	Strategisk transport	2009-11-30	73	2010-02-15
520:2501	715940	Lift Amb.Anpassning 2008-09	2009-12-15	19	2010-02-15

Flexibilitet

Försvarsmakten har under 2009 tagit inplaneringsbeslut för omedelbara behov. Anskaffningarna har prioriterats framför andra uppdrag. Flertalet av dessa ärenden levererar materiel till insatta insatsförband.

Leveranser

Några exempel på betydelsefulla leveranser till Försvarsmakten under 2009.

Till insatsförbanden i Afghanistan har levererats sju stycken modifierade stridsfordon 9040 C, en stycken stridsfordonsbärgare 90 C samt femtio stycken pansarterrängbil 6 (Galten). Leveranserna innebär att skyddsnivån vid ISAF har höjts avsevärt.

I mitten av maj levererade FMV den sista av 20 helikoptrar av typen Helikopter 15 till Försvarsmakten enligt plan. Helikoptertypen finns i två versioner, en för markoperativ verksamhet och en för sjöoperativ verksamhet.

I december överlämnades HMS Helsingborg och HMS Härnösand, de två första korvetterna i Visbyserien, till 3.sjöstridsflottiljen.

2.amfibiebataljonen har erhållit tre stycken svävare. Svävarsystemet är därmed slutlevererat.

Under 2009 har 5 st. JAS 39 Gripen modifierade från A/B-version till C/D-version levererats till Försvarsmakten. Flygplanen flygs i FMV T & E:s regi till dess materielsystemversion 19 för JAS 39 är introducerad i Försvarsmakten, vilket planeras till mars 2010. Stridsflyg har dessutom under 2009 kompletterats med 10 st. internationellt anpassade igenkänningsutrustningar, IFF Mk XII (Identification Friend or Foe Mk II) samt 64 st. kommunikationsutrustningar, CDL 39 (Communication and data link 39) för JAS 39.

Under 2009 har Försvarsmakten fått tillgång till 550 flygtimmar årligen med tre st C-17 Globemaster flygplan inom ramen för medlemskapet i organisationen Strategic Airlift Capability (SAC).

Nytt tekniskt ledningsstöd för insatsledning vid HKV (SWECCIS INSL) och Nordic Battlegroup 11 (NBG11) har levererats till Försvarsmakten.

Initial beställning på taktiska datalänkar (TDL) har lagts i syfte att täppa till det s.k. "förmågeglappet". Efter det att regeringsbeslut erhållits, kommer ytterligare beställningar att göras. Regeringsbeslut i detta ärende förväntas under 2010.

Materielutredning kring införande av "Gemensam Ledningscentral (GLC) med Network Operation Center (NOC)" har slutförts och föredragits för Försvarsmaktsledningen.

5 st tanksemitrailers med dragbilar till logistikbataljon.

De ekonomiskt 10 största händelserna på anslag 1.3

Leverans	Belopp (tkr)
Ansk kv typ Vby	1 478 375
Deltagande i SAC	708 485
Handlingsplan Gripen	427 525
Anpassn Avionik/sensor	396 604
Underhållssystem	321 688
Vidareutv/retrom	270 154
Modifiering IOP	252 984
HTM mröjftg typ LDO	238 199
Kommunikationssystem	227 760
Lednsyst UB	182 422

De ekonomiskt 10 största händelserna på anslag 1.4

Leverans	Belopp (tkr)
NBG Anpassn HKP 10	157 613
Omsättn räbil typ 1	89 056
Systemstöd 07-09	29 239
Strömförsörjn Flygbas	20 306
Inst sb-mtrl UB	16 636
Förplägnadscontainer 06-08	14 734
Ersätt släpfordon	14 449
Komplansk elverk o eldistutr	12 908
Int vht uv-vapen	10 542
Omsättning klargbil	8 006

Försenade leveranser

Exempel på avtalade leveranser som ej levererats under 2009:

- Två stycken minröjningsfartyg typ Koster
- 1 stycken Helikopter 14 samt tillhörande delleranser.

Beställningar 2009

	Uppdrag planerade att beställas under 2009	Beställda uppdrag 2009	Försenade uppdrag 2009	Målsättning	% Förskjutning
Anslag 1.3	153	94	59	98	39%

Anslag 1.4	163	108	55	104	34%
---------------	-----	-----	----	-----	-----

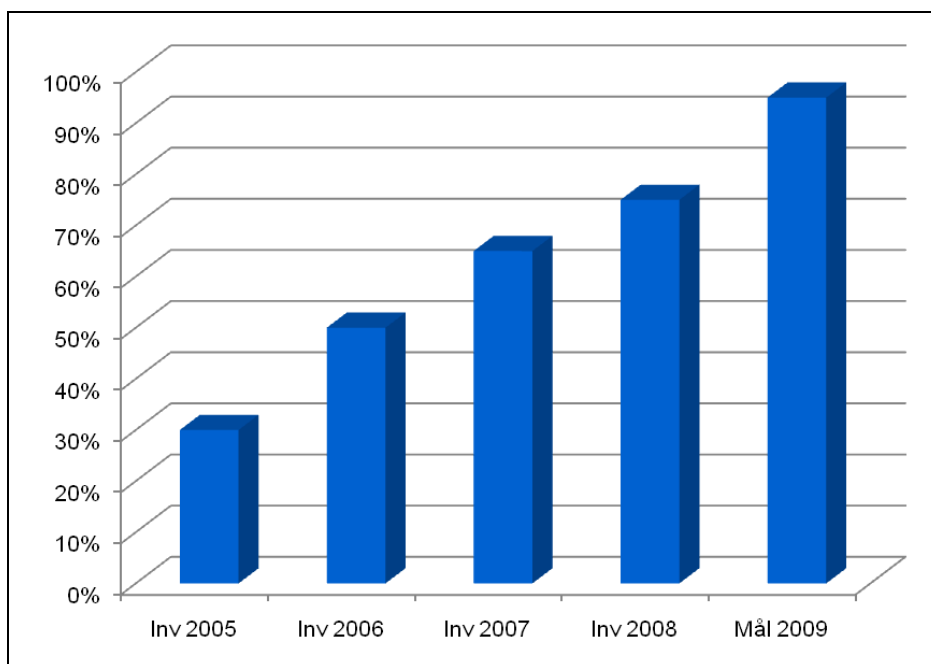
Av tabellen framgår att Försvarmakten ej nått målsättningen för beställningsverksamheten inom anslag 1.3. Det kommer att påverka produktionen kommande år då dessa uppdrag ej kommer att kunna levereras enligt plan.

Orsaken till att beställningar av materiel ej blev beslutade i tid är att målsättningar för förband och materielsystem ej blivit fastställda enligt tidsplan eller att Regeringen ännu ej medgivit beställning.

De icke beslutade beställningarna påverkar också redovisningen av beställningsbemyndigandet där Försvarmakten ej når målet för 2009. Förseningarna påverkar därför också Försvarmakten bemyndigandebehov kommande år.

Kontroll på materielen- inventeringsstatistik

År 2005 startade Försvarmakten ett kvalitetssäkringsarbete avseende inventeringsuppföljning. Inledningsvis kunde konstateras att nivån var låg. Endast 25 % av materielen var rätt redovisad i beståndsregistret. Vid arbetet start sattes målsättningen att 95 % av materielen skall vara rätt redovisad.

Ett omfattande arbete har sedan genomförts, varje förband har besökts och materielen kontrollerats. Vid 2009 års slut har alla förband förutom FMLOG besökts. Resultatet är hitintills att dessa förband förbättrat redovisningen så att i genomsnitt 95 % är rätt redovisat i LIFT. FMLOG ska kontrolleras under 2010.

Redovisning av avvecklingsarbetet 2009

Kostnader och intäkter förknippade med avveckling

Verksamhet	Intäkt (kr)	Total kostnad för avveckling (kr)
Försäljningsintäkt	48 720 000	
FMLOG		126 621 000
FMV		18 031 000
Avv av förnödenheter i anläggningar		5 032 000
Am avveckling		44 056 000
Summa	48 720 000	193 740 000

Av den totala kostnaden för avveckling uppgående till 193 740 000 kr har 30 693 100 kr uppkommit i samband med försäljning (personaltransporter och övriga tjänster).

Genomförd verksamhet

Följande volymer övertaliga förnödenheter har avvecklats under 2009:

- 18 297 st pallar (EUR pall med krage)
- 1 932 st fordon
- 118 st byggnader har avvecklats, omfattande 91 400 kvm
- 6 858 ton ammunition med en explosivämnesvikt netto (Q-vikt) motsvarande 4 292 ton har destruerats

Försäljning

Ett 25 tal försäljningar av överskottsmateriel har genom FMV försorg genomförts med utfall under 2009. Försäljningarna har omfattat allt från övertalig mängdmateriel till fartyg och robotar.

Överföringar

Totalt har **308** beslut om överföring av övertaliga förnödenheter enligt Förordning 2000:278 fattats under 2009, fördelat på 214 795 olika artiklar.

82 beslut om överföringar av övertaliga förnödenheter till statliga myndigheter har under 2009 fattats (15 685 st förnödenheter).

58 beslut om överföring av övertaliga förnödenheter till kommun har under 2009 fattats (28 810 st förnödenheter).

77 beslut om överföring av övertaliga förnödenheter till frivilliga försvarsorganisationer har under 2009 fattats (15 700 st förnödenheter).

78 beslut avseende överföring av övertaliga förnödenheter till museal verksamhet har under 2009 fattats (8 050 förnödenheter).

13 beslut om överföring av övertaliga förnödenheter till humanitärt bistånd har under 2009 fattats (146 550 st förnödenheter).

49 beslut om avslag har också upprättats bl a p g a att överskott har saknats eller att sökande inte har omfattats av Förordning 2000:278 om gåvor och överföringar av överskottsmateriel hos Försvarsmakten.

Materielsystem som kommer att avvecklas i närtid

Materielsystem vilka till följd av den försvarspolitiska inriktningen 2005-2007 blivit övertaliga, samt prognos då dessa bedöms vara avvecklade redovisas i tabell nedan.

Till materielsystemen finns även reservdelar och i vissa fall även ammunition och utbytesenheter.

Materielsystem	Prognos då materielsystemet bedöms vara avvecklat (alt. de facto avvecklats)
Korvetterna HMS Stockholm och Malmö	Bedöms avvecklade 2015.
Signspaningsftg ORION	Bedöms avvecklad 2015.
Ubåt HMS Gotland	Bedöms avvecklad 2017.
Samtliga okontrollerbara sjömins-system	Bedöms slutligt avvecklat 2012.
Delavveckling kontrollerbara sjömins-systemet M9.	Bedöms delavvecklat till 2014.
MUL 12	Bedöms avvecklad under 2011.
Pbv 501	Bedöms totalavvecklade genom försäljning under 2010.
PS 70	Bedöms vara totalavvecklade 2011.
Fpl 37	Bedöms vara totalavvecklade 2010.

Nr 22 Personalförsörjning

Åtterrapporeringen avseende punkt nr 22 Personalförsörjning i regleringsbrevet för 2009 återfinns i huvuddokumentet och bilaga 2.

Nr 23 Främjande av jämlikhet, jämställdhet och motverkande av diskriminering

Åtterrapporeringen avseende punkt nr 23 Främjande av jämlikhet, jämställdhet och motverkande av diskriminering i regleringsbrevet för 2009 återfinns i bilaga 2.

Nr 25 Värnpliktsutbildning

Åtterrapporeringen avseende punkt nr 25 Värnpliktsutbildning i regleringsbrevet för 2009 återfinns i huvuddokumentet och i bilaga 2.

Nr 27 Forskning om CBRN

Försvarsmakten ska, som en av tre beställare av CBRN-forskning, i sina beställningar beakta behovet av att säkerställa Totalförsvarets forskningsinstituts långsiktiga kompetensbas avseende skydd mot kemiska (C), biologiska (B), radiologiska (R) och nukleära (N) stridsmedel samt vidmakthålla förmågan att göra relevanta hotbedömningar och säkerhetspolitiska bedömningar avseende massförstörelsevapen och dess bärare. Beställningarna avseende långsiktig forskning utformas i dialog med Regeringskansliet (Försvarsdepartementet).

Återrapporering

Försvarsmakten ska redovisa vilka beställningar avseende CBRN-verksamhet som lagts på Totalförsvarets forskningsinstitut samt redogöra för hur ovanstående mål uppfyllts.

Svar

Följande forskningsprojekt avseende CBRN-skydd har Försvarsmakten beställt av FOI för utförande under 2009:

- Kemiska toxiska ämnen – egenskaper och effekter
- Detektion av kemiska ämnen
- Analys av kemiska ämnen
- Detektion av biologiska ämnen
- Analys av biologiska ämnen
- Vektorburna infektioner
- Mätning av radioaktiva ämnen och kärnämnen
- R-detektion och dosimetri
- Fysiskt skydd och sanering
- Spridning i luft
- Spridning i mark och vatten
- BC-hot
- NR-hot
- Hälsorisker vid internationella operationer

Måluppfyllnad

Försvarsmakten har genom bredden och innehållet i ovanstående beställda projekt bidragit till att säkerställa FOI långsiktiga kompetensbas. Verksamheten syftar till att erhålla grundläggande kunskaper om CBRN-ämnen och även till mätning av samt skydd mot dessa ämnen. Avseende förmågan till relevanta hotbedömningar och säkerhetspolitiska bedömningar har kompetens vidmakthållits genom projekten BC-hot och NR-hot. Leveranser har skett i nära samverkan mellan FOI och Försvarsmakten. Exempel på leveranser är rapporter, memon, workshops, muntliga föredragningar samt konkreta råd och rekommendationer. Vidare har Försvarsmakten erhållit metodstöd, stöd till materielupphandlingar samt underlag till handböcker.

Försvarmakten har begärt en samordnad diskussion med FOI, övriga beställare av CBRN-forskning och Regeringskansliet, med målsättningen att finna en lämplig fördelning av framtida ansvar för finansiering av basplattan för det nationella behovet av CBRN-kompetens.

Nr 29 Handlingsplan JAS 39 Gripen

Återrapportering

Försvarmakten ska redovisa de åtgärder som myndigheten vidtagit vad gäller genomförandet av den av regeringen beslutade Handlingsplan JAS 39 Gripen. Redovisningen ska inkludera totalt ekonomiskt utfall samt verksamhetsläge per 2009-12-31 avseende Handlingsplan JAS 39 Gripen inkluderande:

- *Konvertering av JAS 39 A/B till JAS 39 C/D*
- *JAS 39 Demonstarorprogram samt*
- *Avveckling av JAS 30 A/B*

Redovisningen av avvecklingen av JAS 39 A/B ska vidare beskriva vilka åtgärder som vidtagit och vilka åtgärder som planeras genomföras samt en bedömning om avvecklingstiden.

Svar

Under 2009 har Försvarmakten fattat inriktningsbeslut avseende avvecklingen av JAS 39A/B. Försvarmaktens inriktning är att systemet skall avvecklas så snart som möjligt med hänsyn till möjlig flygtidsproduktion med JAS 39C/D och med beaktande av gjorda exportåtaganden. Utifrån detta planeras JAS 39A/B flyga fram till 2012-12-31. Efter 2011-06-30 planeras JAS 39A/B dock endast utnyttjas som utbildningsplattform utan operativ uppgift.

För materiel inom andra system, t.ex. bas och stril, som är specifik för JAS 39 A/B planeras avvecklingen ske i takt med flygplanssystemet.

Efter det att JAS 39A/B slutat flygas bedömer Försvarmakten, utifrån erfarenheter från avveckling av tidigare flygplanssystem, att det tar ca tre år innan all JAS 39A/B-specifik materiel inom Försvarmakten är avvecklad.

Under 2009 har 13 flygplan JAS 39A demonterats för att användas vid konverteringen till JAS 39C/D. Försvarmakten har under samma tid fått leverans av fem flygplan ombyggda till JAS 39C.

Överbliven materiel från demonterade flygplan används i största möjliga utsträckning som reservdelar och utbytesenheter i flygtidsproduktionen med JAS 39 för att öka tillgängligheten och minska kostnaderna.

JAS 39A/B som avvecklas och ännu inte omfattas av beslut om konvertering till JAS 39C/D demonteras och lagras i sådant skick att ytterligare konverterade flygplan JAS 39C/D kan erbjudas för export.

Under 2009 har JAS 39 Demonstratorprogram, som omfattar en flygande demonstrator i form av ett provflygplan och en avionikdemonstrator i en markrigg, i stort genomförts enligt plan. Industrin har redovisat flygproverfarenheterna från Fas 1 som omfattar prestanda, räckvidd och last samtidigt som Fas 2 påbörjats. Erhållna resultat uppfyller väl målbilden och styrker handlingsplanens långsiktiga målsättning att operera JAS 39 Gripen bortom 2040.

Försvarens totala ekonomiska utfall för Handlingsplan JAS 39 Gripen under år 2009 är 427 524 858 kr.

Nr 31 Internationell utbildnings- och övningsverksamhet

Åtterrapporeringen avseende punkt nr 31 Internationell utbildnings- och övningsverksamhet i regleringsbrevet för 2009 återfinns i huvuddokumentet och bilaga 3.1

Nr 35 Försvarens lokalbestånd

Åtterrapporering

Försvarens ska, med stöd av Fortifikationsverket, analysera det inhyrda lokalbeståndet, s.k. lokalresursplanering. Syftet med analysen ska vara att möjliggöra ett effektivt utnyttjande av inhyrda lokaler för att minska Försvarens hyreskostnader. Uppdraget ska redovisas i samband med årsredovisningen.

Svar

Arbetsmetod för effektivt lokalnyttjande (ELN) har utvecklats under första kvartalet. Erfarenheter från studerade pilotprojekt vid Skredsvik och Eksjö garnison under slutet av hösten 2008 har härvid tillvaratagits. Utgående från ett neutralt förhållningssätt analyseras lokalbehovet relaterat till givna verksamhetsuppdrag, personalramar och befintlig personal. Fortifikationsverket tillhandahåller funktionsrelaterade areor (LOA) för de olika lokaltyperna som ingår i utredningen. Dessa areor utgör den resurs som vid utredningstillfället förhyrs av Försvarens. Förbandens lokalbehov analyseras mot förhyrd resurs. Resultatet visar om det råder överskott, balans resp. underskott. Resultatet kan nyttjas för omdisponeringar av lokalnyttjandet och som fördjupat beslutsunderlag inför nyinvestering och avveckling.

Under året har utredning om ELN påbörjats i Växjö, Karlskrona, Göteborg, Stockholms innerstad, Enköping, Härnösand, Kiruna samt Luleå. Vid följande orter finns slutrapporter med exempel på konkreta resultat:

- Växjö, förslag till ökad samordning och reducering av hyreskostnader genom omgruppering och nyinvestering,
- Karlskrona, förslag att genomföra fördjupad utredning avseende förrådsbehoven med anledning av stora överytor och
- Härnösand, överskott av lokaler som medför att vissa byggnader kommer att kunna lämnas.

Därutöver tillkommer från metodutveckling:

- Skredsvik, förslag till nyinvestering av förråd i Skredsvik i syfte att kunna reducera underhållskostnader för kvalificerad materiel och
- Eksjö, förslag till att forcera avveckling av förråd.

Nr 39 Beredskapshöjning för vissa förband

Åtterrapporering

Försvarsmakten ska redovisa vilka åtgärder som vidtagits under året med anledning av regeringens beslut den 26 mars 2009 (Fö nr 8) om att höja beredskapen för vissa förband samt kostnaderna för genomförda åtgärder.

Svar

Följande uppdrag har genomförts vid förbanden.

P 7:

Rekrytering, anställning, utrustning, utbildning, vidmakthållande och avveckling av två skytteplutoner (R10 under perioden 2009-07-01 –12-31 i innehavd gruppering, *Full Operational Capability* intill 091215, enheterna avvecklade senast 091231).

Amf 1:

Rekrytering, anställning, utrustning, utbildning och vidmakthållande av en skyttepluton (R10 under perioden 2009-07-01 –12-31 i innehavd gruppering).

Plutonerna har inriktats i första hand mot insats i Afghanistan (1) och mot insats i Kosovo (2) med syftet att förstärka redan insatt förband/kontingent inom ramen för vakt- och eskorttjänst. En pluton från P 7 insattes i Afghanistan under tiden 2009-10-06 – 12-17.

Insats med plutonerna har i andra hand kunna genomföras i syfte att skydda svenskt territorium inom ramen för territoriell integritet (TI) i enlighet med FM BerO och/eller bidra till samhällets samlade förmåga att hantera svåra påfrestningar (nationell grundberedskap VIT (ref: FM BerO 2009)).

F17:

F17 har under perioden 2009-07-01—12-31 satt upp en reducerad division JAS 39. Divisionen (SE-02) har innehållit en personell och materiell beredskap så att frambasering har kunnat påbörjas senast 10 dagar efter order. Handlingsregler enligt C INS BESLUT 2009 004 och 2009 011.

Divisionen (SE-02) har inriktats mot att under fyra månaders tid, under angiven tidsperiod, kunna genomföra insats i en ny, oväntad, konflikt som uppstår i Europa eller dess närhet.

Kostnad för beredskapsuppdraget, plutonerna, är 35 020 tkr. Kostnad för beredskapsuppdraget är SE-02 är 6 352 tkr, bestående av främst beredskapstillägg.

Särskild återrapportering avseende oexploderad ammunition (OXA)

Bakgrund

Med anledning av händelsen i december 2005 då en fiskare placerade en uppträlad mina på en kaj i centrala Göteborg har regeringen gett Försvarmakten (sammanhållande), Kustbevakningen och Rikspolisstyrelsen i uppdrag att i samråd med Fiskeriverket, Statens räddningsverk, Sjöfartsverket samt kommuner och landsting utarbeta informationsmaterial om minor, oexploderad ammunition och kemiska stridsmedel. Även behovet av utbildningar ska övervägas. Syftet är att genom detta undvika skador på människor, egendom och miljö. Uppdraget skall slutredovisas 2011-12-31.

Genomförd verksamhet 2009

Försvarmakten har i samarbete med RPS och KBV under 2009, utifrån tidigare identifierade målgrupper (fritidsdykare, yrkesdykare, yrkesfiskare och svenska hamnar), fastställt;

- vilket budskap som ska förmedlas
- vilka produkter som ska produceras (exempelvis informationsbroschyrer, tidningsartiklar och utbildningar)
- via vilka kanaler framtagna produkter ska nå ut till de identifierade målgrupperna

Kommande verksamhet 2010-2011

Under första delen av 2010 kommer manuskript för produktion av fastställda produkter att färdigställas. Under andra delen av 2010 kommer produkterna därefter att produceras genom HKV INFO försorg. För detta finns såväl ekonomi som resurser hos PROD MARIN samt HKV INFO avsatta.

Under senare delen av 2010 och under 2011 kommer producerade produkter att delges till berörda målgrupper. Vidare kommer föreläsningar att hållas vid ovanstående målgruppers utbildningar, ”riksdagar” mm.

Särskilda regeringsbeslut – SSR verksamhet

Sammanfattning

Försvarsmakten har under 2009 genomfört säkerhetssektorreformverksamhet enligt separata regeringsbeslut i ett flertal länder på Balkan och i Afrika samt i Afghanistan, Ukraina och Georgien. Ett flertal seminarier och workshops har anordnats, de flesta i nära samarbete med de nordiska och baltiska länderna. Finansiella bidrag till internationella fonder har även utbetalats i enlighet med de olika regeringsbesluten. Sammanlagt har försvarsmakten förbrukat 8 412 220 kr av de i olika regeringsbeslut tilldelade medlen (9 960 000 kr).

Kosovo

Försvarsmakten har under 2009 lämnat stöd till säkerhetssektorreformen i Kosovo i enlighet med regleringsbrev för Försvarsmakten, villkor 11 för anslag 1:1, ap.1 Förbandsverksamhet och beredskap samt enligt särskilda regeringsbeslut. Stödet har omfattat finansiellt stöd till uppbyggnad av Kosovo Security Force (KSF) samt stöd till utveckling av Kosovos funktion för nationell krishantering (SITCEN). Det sistnämnda har skett dels genom finansiering av programvara för informationshantering, dels genom utbildning av SITCEN personal. Utbildningen har genomförts i Kosovo med instruktörer från Försvarsmakten. FM har totalt tilldelats 1 950 000 kronor för verksamheten, av vilka 1 896 000 kronor har utnyttjats.

Bosnien

I regeringens beslut (Fö2009/34/SI) från den 4 juni 2009 uppdrogs Försvarsmakten att under året genomföra ett utbildnings- och erfarenhetsseminariet. Från bosnisk sida har man dock avböjt något deltagande varför aktiviteterna skjutits upp till nästa år. FM har för kontakthållande verksamhet endast förbrukat 9 600 SEK av tilldelade 200 000 SEK.

Serbien

I enlighet med regeringens beslut (Fö2009/34/SI) från den 4 juni 2009 har Försvarsmakten under året genomfört stöd till säkerhetssektorreformen i Serbien. Ett seminarium kring uppbyggnaden av förband för fredsbevarande operationer har genomförts vid det serbiska högkvarteret. Serbien avböjde dock Försvarsmaktens inbjudan att besöka Sverige för att studera vårt militära utbildningssystem. Det planerade ESDP-seminariet, som organiseras av tanke-smedjan International and Security Affairs Centre (ISAC) har skjutits upp till 2010.

Ett stöd på 300 000 kronor har betalats ut till det danska projektet Prisma som syftar till att stödja utvecklingen av ett utbildningscenter för omskolning av övertaliga officerare. Försvarsmakten har bidragit med 200 000 kronor till British Councils projekt Pelt som erbjuder serbiska officerare kurser i engelska. Inom området civil-militär samverkan har stöd om 100 000 kronor lämnats för att skapa ett mediecenter och en mötesplats mellan militär personal och det civila samhället i södra delen av Serbien vid gränsen till Kosovo.

För verksamheten i Serbien har FM totalt tilldelats 1,3 miljoner kronor, av vilka 863 110 SEK förbrukats.

Afghanistan

Försvarsmakten har under 2009 lämnat stöd till säkerhetssektorreformen i Afghanistan i enlighet med regeringsbeslut 35 (2009-12-03). Stödet har utgjort finansiellt stöd om 2 000 000 kronor till NATO Trust Fund för kapacitetsuppbyggnad av afghanska armén (ANA) vilket är en förutsättning för ISAF möjligheter att övergå till nästa fas (Transition) i den pågående operationen.

Ukraina

Försvarsmakten har i enlighet med regeringsbeslut (Fö2008/181/SI, 2008-12-18) genomfört stöd till säkerhetssektorreformen i Ukraina i enlighet med regeringens inriktning. Inom ramen för det Nordisk-baltiska initiativet har verksamheten skett i två spår, dels genom stöd till Multinational Staff Officer Center (MSOC) i Kiev, dels genom kunskapsöverföring inom ramen för Nato-Ukraine Professional Development Programme (NUPDP).

Årets sekondering av en instruktör till MSOC fick skjutas upp till 2010 då kursverksamheten vid centret ställdes in. MSOC erbjöds istället ett s k train-the-trainer programme vid Swedint och således deltog under hösten en ukrainsk officer på PFP respektive UN Staff Officers' Course med tillhörande instruktörsvecka.

Inom ramen för NUPDP kunskapsöverföring deltar Försvarsmakten i tre grupper: CIMIC, Demokrati och Juridik, där Försvarsmakten leder arbetet i den förstnämnda gruppen. I mitten av augusti anordnade Försvarsmakten i samarbete med det finska försvarsministeriet ett seminarium om CIMIC med ett särskilt fokus på den fredsbevarande insatsen i Afghanistan.

I arbetsgruppen för demokratifrågor anordnade Försvarsmakten tillsammans med Folke Bernadotte akademien och det estniska försvarsdepartementet i mitten av november ett seminarium rörande de processer som leder fram till deltagandet i en fredsbevarande operation och den interaktion som sker mellan regering, riksdag och försvarsmakt.

Försvarsmakten har även gjort en utbetalning till Nato Ukraine Professional Development Programme på 350 000 kronor

I regeringsbeslutet tilldelades Försvarsmakten totalt 700 000 kronor för genomförande av verksamheten. Av dessa har 533 310 kronor använts.

Georgien

Försvarsmaktens engagemang i Georgien under 2009 har i enlighet med flera regeringsbeslut bestått dels av ekonomiskt stöd till Nato Georgia Professional Development Programme, dels av deltagande av svenska experter vid Natos översyn av det militära utbildningssystemet i Georgien. Syftet har varit att lägga grunden till reformering och modernisering av den georgiska försvarsmakten. Försvarsmakten har tilldelats 810 000 kronor och förbrukat 763 590 SEK.

EASBRIG

FM har tillsammans med de övriga nordiska länderna stött uppbyggnaden av den östafrikanska fredsstyrkan Eastern African Standby Brigade (EASBRIG) genom utbildningsstöd och mentorskap, främst inom logistikområdet. En svensk samverkansofficer är sedan augusti 2009 placerad vid EASBRIG Coordination Mechanism (EASBRIGCOM) i Nairobi, Kenya som en del av Nordic Advisory and Coordination Staff (NACS). Den nordiska gruppen har förutom rådgivning och mentorskap till EASBRIGCOM, även koordinerat och stött EASBRIGS utbildnings- och övningsverksamhet.

Ett flertal stabsofficerare har som mentorer deltagit i EASBRIGS första större samövning, vid vilken även ekonomiskt stöd lämnats för sjötransport av vissa förbandsenheter.

Försvarsmakten har totalt tilldelats 3 000 000 SEK för verksamheten under 2009, av vilka endast 899 870 har utnyttjats främst p.g.a. etablering av samverkansofficer från augusti månad.

EUSEC

Försvarsmakten har under 2009 ställt en officer till förfogande för Europeiska unionens säkerhetssektorreforminsats i Demokratiska republiken Kongo (EUSEC) i enlighet med Regeringens beslut 2008-05-08 (Fö2007/2684/SI). Försvarsmakten har bemannat befattning som biträdande rådgivare på militärregionnivå, *Conseiller Adjoint Région Militaire*. Försvarsmaktens deltagande i insatsen har medfört att kontakter och relationer skapats till FARDC som kan komma till nytta vid olika typer av framtida insatser i området. Försvarsmakten anser det värdefullt att delta i EUSEC på minst dagens nivå, trots det ansträngda rekryteringsläget,

framför allt orsakat på grund av bristande språkkunskaper då franska är huvudspråket inom insatsen.

Försvarsmakten har i enlighet med regeringsbeslut enligt ovan lämnat erfarenhetsrapport 2009-09-09 efter genomförd verksamhet.⁵

Sekonderingen har under 2009 belastat anslaget 6:1 *Förbandsverksamhet, beredskap och fredsfrämjande truppinsatser m.m.* , anslagspost 1 *Förbandsverksamhet och beredskap* med 1 443 050 kronor.

⁵ Försvarsmaktens erfarenhetsrapport efter genomförd verksamhet vid Europeiska unionens säkerhetssektorreforminsats i Demokratiska republiken Kongo (EUSEC), HKV 01 800:63144, 2009-09-09.

FÖRSVARSMAKTEN